

T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

**MESLEKİ VE TEKNİK
ORTA ÖĞRETİM KURUMLARINDAN
MESLEK YÜKSEKOKULLARINA
SINAVSIZ GEÇİŞ
UYGULAMA ESASLARI**

AĞUSTOS 2002
ANKARA

T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

**MESLEKİ VE TEKNİK
ORTA ÖĞRETİM KURUMLARINDAN
MESLEK YÜKSEKOKULLARINA
SINAVSIZ GEÇİŞ
UYGULAMA ESASLARI**

AĞUSTOS 2002
ANKARA

**MESLEKİ VE TEKNİK ORTA ÖĞRETİM KURUMLARINDAN
MESLEK YÜKSEKOKULLARINA SINAVSIZ GEÇİŞ
UYGULAMA ESASLARI**

1. GİRİŞ
2. SINAVSIZ GEÇİŞİN AMAÇLARI
3. SINAVSIZ GEÇİŞİN ANA İLKELERİ
4. SINAVSIZ GEÇİŞE BAŞVURMA KOŞULLARI
5. SINAVSIZ GEÇİŞLE İLGİLİ YERLEŞTİRME ESASLARI
6. AÇIKÖĞRETİME YERLEŞTİRME ESASLARI
7. DİKEY GEÇİŞ ESASLARI
8. SINAVSIZ GEÇİŞTEN YARARLANACAK MESLEKİ VE TEKNİK ORTA ÖĞRETİM OKULLARI
9. SINAVSIZ GEÇİŞ YAPILABİLECEK MESLEK YÜKSEKOKULLARI
10. MESLEK YÜKSEKOKULU-MESLEKİ VE TEKNİK ORTA ÖĞRETİM OKULLARININ İLİŞKİLENDİRİLMESİ
11. YÖNETİM
12. EĞİTİM-ÖĞRETİM
13. MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI –YÜKSEKÖĞRETİM KURULU ÇERÇEVE İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ
14. KONTENJANLAR
15. EĞİTİM-ÖĞRETİM PROGRAMLARI
16. ÖĞRETİM ELEMANLARI
17. GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER
18. GERÇEKLEŞTİRİLECEK FAALİYETLER
19. İDARİ VE MALİ HUSUSLAR
20. BEKLENEN YARARLAR
21. KARŞILAŞILABİLECEK ZORLUKLAR

22. SONUÇ

23. EKLER

- EK-1: Milli Eğitim Bakanlığı –Yüksek Öğretim Kurulu Çerçeve İşbirliği Protokolü
- EK-2: Programlarda Sağlanan Kontenjanlar
- EK-3: Kontenjanların Mesleki ve Teknik Eğitim Bölgesi Bazında Dağılımları
- EK-4: Hizmet İçi Eğitim Programı
- EK-5: Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Okullarında Açılan Meslek Yüksekokulu Programları
- EK-6: Dikey Geçiş Sınavı Yönetmeliği
- EK-7: Staj Yönetmeliği

KISALTMALAR

DGS	Dikey Geçiş Sınavı
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
METEB	Mesleki ve Teknik Eğitim Bölgesi
MEYOK	Meslek Yüksekokulları Koordinatörlüğü
MOBP	Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Başarı Puanı
MSG	Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Kurumlarından Meslek Yüksekokulları ile Açıköğretim Önlisans Programlarına Sınavsız Geçiş
MTOÖ	Mesleki ve Teknik Orta Öğretim
MYO	Meslek Yüksekokulu
ÖSYM	Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi
YÖK	Yükseköğretim Kurulu

1. GİRİŞ

Teknolojide yaşanan hızlı gelişmeler, pazarların küreselleşmesi, iletişim artması, bilgi alışverişinin ve ulaşımın kolaylaşması, serbest ticaret engellerinin kaldırılması yönündeki gelişmeler ülkelerin ulusal ekonomilerini etkilemiş ve rekabeti ön plana çıkarmıştır. İşletmelerin ürettikleri çok çeşitli mal ve hizmeti zamanında ve kaliteli olarak teslim etmek konusunda daha duyarlı olmaları, teknolojiyi anlayan, uygulayabilen, verimli ve kaliteli mal ve hizmet üretebilen yüksek nitelikli iş gücünü, kaynakların etkili ve verimli kullanımını, en az kaynak kullanarak en çok yarar sağlama ilkesinin hayata geçirilmesini ön plana çıkarmıştır.

Ülkemizde de uluslararası rekabet koşullarına uyum sağlayabilecek mal ve hizmetlerin üretilmesinde görev alacak iş gücünün yetiştirilmesinde bugüne kadar uygulanmakta olan yaklaşımlardan daha farklı yaklaşımlara ihtiyaç olduğu ortaya çıkmıştır.

Bu çerçevede 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, Beş Yıllık Kalkınma Planları ve hükümet programlarında yer alan amaç, ilke, hedef ve politikalar doğrultusunda 16'ncı Milli Eğitim Şurasında çok önemli kararlar alınmış ve 8 yıllık ilköğretim üzerine mesleki ve teknik eğitim ağırlıklı bir eğitim sistemi oluşturulması ve hayata geçirilmesi görüşü benimsenmiştir.

VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planında 2001-2002 öğretim yılı okullaşma oranlarının zorunlu sekiz yıllık eğitimde %100, orta öğretimde genel liselerde %40.5, meslek liselerinde %34.5 olmak üzere % 75 ve yükseköğretimde ise %31 olması hedeflenmiştir. Ülkemizin giderek artan mesleki-teknik eğitim ihtiyacını karşılamak amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı'nca yapılan planlamalarda; Avrupa Birliği'ne üye ülkelerde olduğu gibi sistemin mesleki-teknik eğitim ağırlıklı bir yapıya kavuşturulması ve orta öğretimde okullaşma oranlarının genel eğitimde %35, mesleki eğitimde %65 olması öngörülmüştür. Ancak şimdiye kadar alınmış ve alınmakta olan tüm önlemlere rağmen plan hedeflerinin gerisinde kalmıştır.

Mesleki ve teknik eğitimin yükseköğretim boyutunun da gerek nicelik gerekse nitelik olarak yeterli bir düzeyde olmadığı bir gerçektir. Sayıları her geçen gün artmakta olan meslek yüksekokulları (MYO) iş dünyasının ihtiyaç duyduğu nitelikli ara insan gücünün yetiştirilmesi amacıyla olumlu gelişmeler kaydetmeye devam etmektedirler. 2000-2001 eğitim-öğretim yılı itibarıyla 555 MYO'dan 415'i faal durumdadır. Tüm yurt sathına dağılmış bulunan bu okullarda halkın ve yerel yönetimlerin ilgi ve desteği artarak devam etmektedir. Bu okullarda teknik, sağlık, iktisadi ve idari alanlarında 300 program türünde eğitim-öğretim yapılmaktadır.

Mevcut meslek yüksekokullarının bazılarının kendilerine ait bir aları bulunmamaktadır. Bir kısmı devlet dairelerinin kullandığı binalarda görev yapmakta, bazıları ise başka okul ve kurumlarla aynı binayı paylaşmaktadırlar. Bu okulların, atölye ve laboratuvarları endüstrinin uyguladığı teknolojiye uygun olarak donatılamamıştır. Meslek yüksekokullarının bazıları kendilerine alt yapı teşkil eden mesleki ve teknik liselerden tesis, araç ve gereç bakımından daha üstün bir düzeye henüz ulaşmamıştır.

Türk Yükseköğretim Sisteminin genelinde olduğu gibi meslek yüksekokullarında da öğretim elemanı sıkıntısı vardır. 2000-2001 eğitim-öğretim yılı itibarıyla MYO'larda görev

yapan öğretim elemanı sayısı 5 307 olup öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı 46'dır. Bu oran Almanya'da 5, Avustralya'da 8, Belçika'da 10, Hollanda'da 14, Japonya'da 9, Kore ve ABD'de 21, Macaristan'da 11'dir.

Artan öğrenci sayısına paralel olarak bu yüksek oranın korunması durumunda dahi 2005 yılında yaklaşık 10 000 yeni öğretim elemanının, oranın 46'dan 35'e düşürülmesi hedeflendiğinde ise yaklaşık 14 000 yeni öğretim elemanının istihdamı gerekecektir.

Meslek yüksekokullarında 2000-2001 eğitim-öğretim yılında 239 271 öğrenci öğrenim görmüş ve 45 188 öğrenci mezun olarak iş dünyasının hizmetine sunulmuştur.

Mesleki ve teknik eğitimdeki okullaşma oranı henüz çağdaş ülkeler seviyesine çıkarılamamıştır. Halihazırda meslek yüksekokullarının örgün öğretimdeki payı %24.2 toplam içindeki payı ise %14.7 olup çok düşük düzeydedir. Bu oran gelişmiş ülkelerin çoğunda %30'un üzerinde olup Avustralya'da %66, Singapur'da %63, Japonya'da %44, ABD'de %37'dir.

Yapılan araştırmalar 2000'li yıllarda iş dünyasının iş gücü ihtiyacının dörtte üçünün önlisans seviyesinde eğitimle yetiştirilmesi gereğini ortaya koymaktadır. Ancak, ülkemizdeki iş gücünün ortalama %77'si ilköğretim, %15'i orta öğretim ve %8'i de yükseköğretim düzeyinde eğitim almıştır. Bu kadar düşük eğitim seviyesi ile Türk endüstrisinin gelişmiş ülkelerle rekabet etmesi mümkün değildir.

Mesleki ve teknik eğitimdeki bilinen dar boğazları aşmak ve beş yıllık kalkınma planları ve hükümet programlarındaki plan hedeflerine ulaşabilmek için birçok çözüm önerisi geliştirilmiştir. Bunlardan bazıları şunlardır.

- Meslek yüksekokulu sayısının artırılması
- İkinci öğretime daha fazla öğrenci alınması
- Büyük illerde MYO kurulması
- Uzaktan öğretimin mesleki ve teknik eğitimde yaygınlaştırılması
- Dünya Bankası fonlarından istifade edilerek mesleki eğitim sisteminin geliştirilmesi
- İş dünyası ile ilişkilerin geliştirilmesi
- Vakıf üniversitelerinin daha fazla MYO açmaya teşvik edilmesi
- Vakıflara bir üniversiteye bağlı olmaksızın MYO açma olanağının tanınması
- Mesleki ve teknik liselerden meslek yüksekokullarına sınavsız geçiş projesinin hayata geçirilmesi.

Her çalışmanın ve çözüm önerisinin dar boğazların aşılmasında ayrı bir yeri ve katkısı olduğu bir gerçektir. Ancak yapılan çalışmalar sonunda **Mesleki ve Teknik Orta ve Yükseköğretim Kurumları Arasında Program Bütünlüğünün ve Devamlılığının Sağlanması Projesi** veya diğer adıyla **Sınavsız Geçiş Projesi**'nin meslek yüksekokullarında okuyan öğrenci sayılarının artırılmasına ve dolayısıyla mesleki ve teknik eğitimde okullaşma oranının yükseltilecek çağdaş ülkeler seviyesine yaklaştırılmasına önemli katkılarda

bulunacağı değerlendirilmiştir. Bu projeye 1998 yılında Milli Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu'nun oluşturduğu çalışma grupları ile başlanmış, bunların hazırladıkları öneriler tartışılarak geliştirilmiş ve yasa taslağı haline getirilerek Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yasalaşmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulmuştur. Tasarı, 4702 Sayılı Kanun olarak 10 Temmuz 2001'de yasalaşmış ve 24458 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 4702 Sayılı Kanunun tam olarak uygulama alanına sokulması ile ülkemizin mesleki ve teknik eğitim alanında önemli başarılarla imza atacağı ve bunun sonunda mesleki ve teknik eğitimde reform niteliğinde sonuçlara ulaşabileceği umulmaktadır.

2. SINAVSIZ GEÇİŞİN AMAÇLARI

Mesleki ve teknik orta öğretim kurumları mezunlarının meslek yüksekokullarına sınavsız olarak yerleştirilmeleri, aşağıdaki amaçların gerçekleşmesine yardımcı olacaktır:

- Ülkemizin sahip olduğu kaynakları verimli ve etkin bir şekilde kullanmak.
- Mesleki ve teknik eğitimde, orta öğretimle yükseköğretim arasında bugüne kadar kurulamamış olan ilişkiyi kurmak ve güçlendirmek.
- Mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarıyla yükseköğretim kurumlarında mevcut olan fiziki yapı ile öğretmen ve öğretim elemanı kaynaklarını ortak kullanmak suretiyle ek kapasiteler yaratmak.
- Mesleki ve teknik orta öğretim kurumları ile meslek yüksekokulları arasında program bütünlüğü ve devamlılığını sağlamak.
- Çağımızda kaliteli üretimi gerçekleştirebilecek, bilimsel ve teknolojik gelişime uyum sağlayabilecek, iş hayatının ihtiyaç duyduğu yüksek nitelikli ara kademe insan gücünü yetiştirmek.
- Mesleki ve teknik eğitimi teşvik ederek bu alandaki çok düşük olan okullaşma oranını artırmak, daha çok gencimize önlisans düzeyinde mesleki ve teknik eğitim imkanı sağlamak.
- Mesleki ve teknik orta öğretim okul mezunlarının kendi alanlarında ileri meslek eğitimi almalarını sağlamak.
- Yükseköğretimdeki dört yıllık programlar üzerindeki talebi azaltmak.

3. SINAVSIZ GEÇİŞİN ANA İLKELERİ

Mesleki ve Teknik Eğitim Bölgesi (METEB), bir veya daha fazla meslek yüksekokuluyla öğretim programları bütünlüğü ve devamlılığı içinde ilişkilendirilmiş mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarından oluşan eğitim bölgesidir. Her ilde en az bir METEB kurulabilir.

METEB'lerde, çağdaş bilim ve teknolojideki değişme ve gelişmelere uygun olarak ekonominin gereksinim duyduğu alanlarda yüksek nitelikli iş gücü yetiştirmek üzere, bir veya

daha fazla meslek yüksekokulu ile mesleki ve teknik orta öğretim kurumları, öğretim programları bütünlüğü ve devamlılığı içinde ilişkilendirilecektir.

Mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarından mezun olan öğrenciler, istedikleri takdirde bitirdikleri programın devamı niteliğinde veya buna en yakın programların uygulandığı, öncelikle kendi mesleki ve teknik eğitim bölgesi içinde yer alan veya bölgesi dışındaki, meslek yüksekokullarına sınavsız olarak yerleştirilirler.

Sınavsız olarak meslek yüksekokullarına yerleştirilip mezun olanlar, mezunların yüzde onundan az olmamak üzere ayrılacak kontenjanlara göre alanlarındaki lisans programlarına dikey geçiş yapabileceklerdir.

Mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarından birini bitirip de sınavsız geçişle herhangi bir meslek yüksekokulu veya açıköğretim önlisans programına girmek istemeyen öğrenciler, üniversite sınavlarına girmek ve kazanmak suretiyle arzu ettikleri lisans programlarına devam edebilirler. Başka bir deyişle, mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarından herhangi birini bitirip de METEB kapsamı dışındaki bir yükseköğretim programına girmek isteyen öğrenciler, üniversite giriş sınavlarına başvurmak ve sınavlarda başarılı olmak suretiyle fakülte ve yüksekokulların lisans programlarına devam edebilirler. Bu öğrencilerin yerleştirilmeleri mevcut ve yürürlükte olan usullere göre ÖSYM tarafından yapılmaya devam edilecektir.

4. SINAVSIZ GEÇİŞE BAŞVURMA KOŞULLARI

Türkiye Cumhuriyeti veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) uyruklu olanlardan durumları aşağıdaki bentlerden birine uyanlar, Meslek Yüksekokulları ile Açıköğretim Önlisans Programlarına Sınavsız Geçişe (MSG) başvurabilirler:

- a) 2001-2002 öğretim yılında mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarının son sınıfındaki öğrenciler veya bu okullardan mezun olanlar,
- b) Mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarının son sınıflarında beklemeli durumda bulunanlar,
- c) Mesleki yaygın eğitim kurumlarının meslek lisesi programlarını tamamlayarak mesleki ve teknik orta öğretim diploması alanlar,
- d) Lise mezunu olup telafi eğitimi sonunda mesleki ve teknik orta öğretim diploması alanlar,
- e) Açıköğretim lisesinin mesleki ve teknik eğitim programlarından mezun olanlar,
- f) Ortaöğrenimlerini yabancı ülkelerde yapanlardan durumları yukarıdaki bentlerden birine uyanlar.

Yukarıdaki koşullardan herhangi birine durumunun uymadığı tespit edilen adaylar, yerleştirilmiş olsalar bile bu durumdan doğabilecek hiçbir haktan yararlandırılmazlar.

2002-ÖSS'ye başvuran mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarından mezun olacak/olan adayların sınavsız geçiş için ayrıca başvurmalarına gerek yoktur.

Mesleki ve teknik orta öğretim kurumları dışında kalan orta öğretim kurumlarından mezun olanlar ile 2001-2002 öğretim yılında bu kurumlardan mezun olabilecek durumda

olanlar, meslek yüksekokulları ile açıköğretim önlisans programlarına sınavsız geçiş için başvuramazlar.

Mesleki ve teknik orta öğretim kurum mezunlarının diplomalarında yazılı olan alan/kol/bölüm 2002-MSG Kılavuzu Tablo-1’de belirtilen yükseköğretim programlarında yer almıyorsa bu adaylar meslek yüksekokulları ve açıköğretim önlisans programlarına sınavsız geçiş yapamazlar.

Türk Cumhuriyetleri ve akraba toplulukları ile diğer ülkelerden gelecek olan mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarından mezun yabancı uyruklu adayların, kendi alanlarındaki meslek yüksekokulları ve açıköğretim önlisans programlarına yerleştirilmeleri, bu cumhuriyetler, akraba toplulukları veya diğer ülkeler ile T.C Yükseköğretim Kurulu arasında imzalanacak anlaşma hükümlerine göre yapılacaktır.

5. SINAVSIZ GEÇİŞLE İLGİLİ YERLEŞTİRME ESASLARI

4702 Sayılı Kanun uyarınca mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarından mezun olacakları/olanların istedikleri taktirde, bitirdikleri programın devamı niteliğinde veya buna en yakın programların uygulandığı, öncelikle kendi mesleki ve teknik eğitim bölgesi içinde yer alan veya bölgesi dışındaki meslek yüksekokulları ile açıköğretim önlisans programlarına sınavsız olarak yerleştirme işlemleri ÖSYM tarafından yürütülmektedir.

2002-ÖSS’ye başvuran mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarından mezun olacak/olan adayların sınavsız geçiş için ayrıca başvurmalarına gerek yoktur. Bu adaylar 2002’deki sınavsız geçiş için de başvurmuş sayılacaktır.

2002-ÖSS’ye başvurmamış olan adaylar için sınavsız geçişle ilgili 2002-MSG Kılavuzu hazırlanmıştır. Bu kılavuz sadece 2002-ÖSS’ye başvurmayan mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarından mezun olacak/olan adaylara hitap etmektedir.

Mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarından meslek yüksekokullarına sınavsız geçiş (MSG), öğretim yılı sonunda sınavsız olarak önce genel yerleştirme, sonra ek yerleştirme olmak üzere iki defa uygulanacaktır. Genel yerleştirmede sadece meslek yüksekokulları ve açıköğretim önlisans programlarına sınavsız geçiş hakkı olanların yerleştirilmeleri yapılacaktır. Mesleki ve teknik orta öğretim kurumu mezunu olmayan genel lise mezunları (fen lisesi, Anadolu lisesi vb.) genel yerleştirme için meslek yüksekokulları programları arasında tercih yapamayacaklardır.

Ek yerleştirme, sınavsız yerleştirme yapılan meslek yüksekokullarında kayıtlar tamamlandıktan sonra boş kalan kontenjanlar için yapılacaktır. Ek yerleştirmede meslek yüksekokulları programlarına sınavsız geçiş hakkı olan adaylara öncelik tanınacak kontenjanlar dolmazsa genel lise mezunlarından 105,000 ve daha fazla ÖSS puanı alan adaylar yüksek puan alanlardan başlamak üzere yerleştirilebilecektir.

Genel yerleştirme sırasında açıköğretim programları dışında sınavlı veya sınavsız bir yükseköğretim programına yerleştirilen adaylar, ek yerleştirmeye başvuramayacaklardır.

Sınavsız geçiş sisteminin henüz yürürlüğe girmiş olması, MYO ve MTOÖ okulları arasında program bütünlüğü olmaması, yeni sistemin tam olarak tanıtılmaması ve adayların

yanlış anlama ve tercihlerinden ötürü geçmiş yıllara nazaran daha fazla öğrencinin ek yerleştirmeye kalacağı öngörölmektedir.

MSG'de mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarından mezun olacaklar/olanlar, bitirdikleri programın devamı niteliğinde veya buna en yakın programların uygulandığı belirlenen meslek yüksekokulları ile açıköğretim önlisans programlarına 2002-MSG Kılavuzunda belirtilen önceliklere göre bilgisayarla yerleştirileceklerdir.

2002-MSG sonuçları sadece 2002-2003 öğretim yılı için geçerli olacaktır.

Adayların meslek yüksekokulları ile açıköğretim önlisans programlarına sınavsız geçiş işlemlerinde kullanılacak mesleki orta öğretim başarı puanları (MOBP) 2002-MSG Kılavuzunun 3. bölümünde açıklandığı gibi hesaplanacaktır.

Mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarının hangi alan/kol/bölümlerinden mezun olacak/olan adayların sınavsız olarak meslek yüksekokullarıyla açıköğretim önlisans programlarına yerleştirilebilecekleri 2002-MSG Kılavuzu Tablo-1'de yer almaktadır. Bu tabloda mezun olabilecekleri/oldukları alan/kol/bölümü karşısında meslek yüksekokulu ve açıköğretim önlisans programı bulunmayan adayların başvuru yapmalarına gerek yoktur.

MSG'de adaylar öncelikle, varsa kendi mesleki ve teknik eğitim bölgesi (METEB) içinde yer alan meslek yüksekokullarına yerleştirileceklerdir.

Mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarından mezun olacak/olan adayların 2002-2003 öğretim yılı için meslek yüksekokulları ile açıköğretim önlisans programlarına yerleştirilebilmeleri, bu programlarda sağlanan kontenjanlara bağlı kalacaktır.

2002-2003 öğretim yılı için meslek yüksekokulları ile açıköğretim önlisans programlarına adaylar;

- a) Mezuniyet yılları,
- b) Öğrenim süreleri,
- c) Okul türleri,
- d) METEB'leri,
- e) Mesleki ve teknik orta öğretileri bitirme yılına göre hesaplanan MOBP'leri,
- f) Sınavsız yerleştirilip öğrenim görmek istedikleri yükseköğretim önlisans programları ile ilgili tercihleri,
- g) Yükseköğretim önlisans programlarının kontenjanları ve koşulları

göz önünde tutulmak suretiyle sınavsız olarak yerleştirileceklerdir.

Mesleki ve teknik orta öğretim kurumları dışında kalan orta öğretim kurumlarından mezun olan adaylar, 2001-2002 öğretim yılında bu kurumlardan mezun olacak öğrenciler, meslek yüksekokulları ile açıköğretim önlisans programlarına sınavsız yerleştirme için başvuramazlar.

Özörlü adaylar kendi alanlarındaki bir yükseköğretim önlisans programına yerleştirileceklerinden, bu adayların yerleştirilmeleri sırasında diğer adaylardan farklı bir

uygulama yapılmayacaktır. Bu durumdaki adayların, yükseköğretim önlisans programlarından tercih yaparken hem kendi özür durumlarını hem de ilgili yükseköğretim önlisans programlarının koşullarını göz önünde bulundurmaları gerekmektedir.

Sınavsız geçişte göz önünde tutulacak Mesleki ve Teknik Eğitim Bölgeleri (METEB), meslek yüksekokullarıyla bu okulların koşul ve kontenjanları **2002-ÖSYS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzunda** yer almıştır. Bu kılavuzda, sınavsız geçiş için yapılacak tercihler ve yerleştirmede uygulanacak kurallar ile ilgili ayrıntılı açıklamalar da bulunmaktadır. Bu yıl ilk kez adaylara istedikleri takdirde 24 tercihi de bir tablodan yapabilmeleri olanağı sağlanmıştır.

2002-ÖSS'ye başvurmuş olan mesleki ve teknik orta öğretim kurumu çıkışlı adaylar, sınavda başarısız olsalar veya sınava girmeseler bile kendi alanlarındaki sınavsız geçiş programlarından tercih yapabileceklerdir. 2002-ÖSS'ye girerek geçerli ÖSS puanı almış mesleki ve teknik orta öğretim kurumu çıkışlı adaylar ise tercihlerini hem sınavsız geçiş programlarından hem de diğer yükseköğretim programlarından yapabileceklerdir.

Sınavsız geçiş sisteminde yetenek sınavı ile yerleştirme yapılmayacak, tüm yerleştirmeler ÖSYM tarafından yapılacaktır.

Yabancı dilde eğitim-öğretim yapan üniversitelere bağlı MYO'larla ilişkilendirilen MTOÖ okullarındaki eğitim-öğretim dili Türkçe olacaktır.

6. AÇIKÖĞRETİME YERLEŞTİRME ESASLARI

Açıköğretim metodu ile önlisans eğitimi veren yükseköğretim kurumlarının sayısı ve adaylara sundukları seçenekler her geçen gün artmaktadır.

Eskişehir Anadolu Üniversitesine bağlı olan Açıköğretim Fakültesi, lisans programları yanında yıllardır çok başarılı bir şekilde önlisans programları da uygulamaktadır. Yıllara göre değişmekle beraber halihazırdaki açıköğretim önlisans programlarında 150-200 bin arasında her yaşta öğrenci öğrenim görmektedir. **Açıköğretim önlisans programları, özellikle bir iş yerinde çalışmakta olup da aynı zamanda meslek yüksekokulu öğrenimine devam etmek isteyen mesleki ve teknik orta öğretim kurumu mezunlarına çok büyük imkan ve kolaylıklar sağlamaktadır.**

Eskişehir Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi tarafından öğrencilere sunulan mevcut önlisans programları şunlardır;

Bankacılık ve Sigortacılık	(2 yıl)
Büro Yönetimi	(2 yıl)
Dış Ticaret	(2 yıl)
Ev İdaresi	(2 yıl)
Halkla İlişkiler	(2 yıl)
İlahiyat (Önlisans)	(2 yıl)
Mahalli İdareler	(2 yıl)
Muhasebe	(2 yıl)
Sağlık Kurumları İşletmeciliği	(2 yıl)
Turizm ve Otelcilik	(2 yıl)

Mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarından mezun olacak ve geçmiş yıllarda mezun olmuş olan tüm adaylar ve ÖSS’de 105 puan ve üzerinde alan genel lise mezunları arzu ettikleri takdirde yukarıda belirtilen Açıköğretim Önlisans Programlarına, hiç bir kontenjan sınırlamasına tabi olmaksızın (Bilgi Yönetimi hariç) sınavsız olarak başvurabilir ve kayıt yaptırabilirler.

7. DİKEY GEÇİŞ ESASLARI

Sınavsız olarak meslek yüksekokulu ve açıköğretim önlisans programlarına devam ederek mezun olan öğrencilere ayrılacak kontenjanlara göre, alanlarındaki lisans programlarına dikey geçiş yapabilmeleri imkanı sağlanmıştır.

Meslek yüksekokulu mezunları, dikey geçiş için örgün lisans programlarına başvurabileceği gibi açıköğretim lisans programlarına da başvurabilirler. Keza açıköğretim önlisans mezunları da gerek açıköğretim lisans programlarına ve gerekse alanlarındaki örgün lisans programlarına başvurabilirler.

Hangi meslek yüksekokulu ve açıköğretim önlisans programlarından hangi lisans programlarına dikey geçiş yapılacağı ve bu programlara ayrılacak kontenjanlar, her yıl üniversitelerin görüşleri de alınmak suretiyle Yükseköğretim Kurulu tarafından saptanacak ve Dikey Geçiş Sınavı (DGS) Kılavuzu ile yayınlanacaktır.

Dikey Geçiş Yönetmeliği’nde belirlenen koşullara uyan ve başvuruları kabul edilen adaylar, sözel ve sayısal bölümlerden oluşan bir yetenek sınavına alınırlar. Adaylar, yetenek sınavından elde ettikleri puanlar ile meslek yüksekokulu veya açıköğretim önlisans programlarındaki akademik not ortalamalarına ve tercihlerine göre ÖSYM tarafından uygun lisans programlarına yerleştirilirler.

Lisans öğrenimine başlama hakkını elde eden öğrencilere, üniversitelerince Lisans Öğrenimine Hazırlık Programı uygulanır. Bu programda öğrenciye, birinci ve ikinci sınıflardan eksik olduğu alanlarda ders sorumluluğu yüklenir. Lisans Öğrenimine Hazırlık Programının süresi en çok iki yarı yıldır. Ancak öğrencilerin okudukları derslerin özellikleri, yıllık ders programları, öğretim elemanları ve hazırlık programındaki durumları dikkate alınarak Lisans Öğrenimine Hazırlık Programının süresi istisnai olarak bir yarıyıl daha uzatılabilir. Bunun sonunda başarılı olan öğrencilerin yerleştirildiği lisans programının üçüncü sınıfına kayıtları yapılır. Lisans Öğrenimine Hazırlık Programı süresinde öğrenciler tüm öğrencilik haklarından yararlanırlar.

Meslek yüksekokulu mezunları ile açıköğretim önlisans programlarından mezun olanlar, arzu ettikleri takdirde kendi alanlarındaki açıköğretim lisans programlarına başvurabilirler. Burada herhangi bir kontenjan sınırlaması olmayıp açıköğretim lisans programlarına dikey geçiş yapmak isteyen adayların DGS’ye girmelerine gerek yoktur. Bu adaylar, kendi alanlarındaki açıköğretim lisans programlarına doğrudan kayıt hakkı elde ederler. Farklı alanlardan mezun olanlara “Lisans Öğrenimine Hazırlık Programı” uygulanır. Açıköğretim lisans programlarına başvuru ve kayıt koşulları programı yürüten ilgili üniversite tarafından belirlenerek adaylara duyurulur.

8. SINAVSIZ GEÇİŞTEN YARARLANACAK MESLEKİ VE TEKNİK ORTA ÖĞRETİM OKULLARI

8.1. Milli Eğitim Bakanlığı'na Bağlı Tüm Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Okul ve Kurumları

Endüstri Meslek Lisesi
Teknik Lise
Anadolu Meslek Lisesi
Anadolu Teknik Lisesi
Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi
Kız Meslek Lisesi
Meslek Lisesi
Kız Teknik Lisesi
Anadolu Kız Meslek Lisesi
Anadolu Meslek Lisesi
Anadolu Kız Teknik Lisesi
Ticaret Meslek Lisesi
Anadolu Mahalli İdareler Meslek Lisesi
Anadolu Ticaret Meslek Lisesi
Anadolu Dış Ticaret Meslek Lisesi
Anadolu Sekreterlik Meslek Lisesi
Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi
Anadolu İletişim Meslek Lisesi
Anadolu Aşçılık Meslek Lisesi
Anadolu Ticaret Lisesi
Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi
Mahalli İdareler Meslek Lisesi
Sekreterlik Meslek Lisesi
Çok Programlı Lise (Mesleki ve Teknik Orta Öğretim)
Açıköğretim Lisesi (Mesleki ve Teknik Orta Öğretim)
İmam Hatip Lisesi
Anadolu İmam Hatip Lisesi
Ortopedik Engelliler Çok Programlı Lise
İşitme Engelliler Çok Programlı Lise
Anadolu Sağlık Çok Programlı Lise

8.2. Diğer Bakanlıklara ve Kurumlara Bağlı Meslek Liseleri

Sağlık Meslek Lisesi
Spor Meslek Lisesi
Meteoroloji Meslek Lisesi
Anadolu Meteoroloji Meslek Lisesi
Ziraat Teknik Lisesi
Adalet Meslek Lisesi
Tarım (Ziraat) Meslek Lisesi
Tapu Kadastro Meslek Lisesi
Anadolu Tapu Kadastro Meslek Lisesi
Anadolu Aşçılık Meslek Lisesi
Meteoroloji Teknik Lisesi

8.3. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Okulları.

8.4. Orta Asya Türk Cumhuriyetleri ve Akraba Toplulukları Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Okulları (Türkiye ile anılan ülkeler arasında yapılabilecek anlaşmalara uygun olarak)

9. SINAVSIZ GEÇİŞ YAPILABİLECEK MESLEK YÜKSEKOKULLARI

9.1. Devlet Üniversiteleri Tarafından Kurulan Meslek Yüksekokulları

- Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulları
- Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulları
- Teknik Programları Uygulayan Meslek Yüksekokulları
- Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulları
- Adalet Meslek Yüksekokulları
- Tapu Kadastro Meslek Yüksekokulları
- Denizcilik Programlarını Uygulayan Meslek Yüksekokulları

9.2. Vakıf Üniversiteleri Tarafından Kurulmuş Olan Meslek Yüksekokulları

9.3. Bir Üniversite veya Yüksek Teknoloji Enstitüsüne Bağlı Olmaksızın Vakıflar Tarafından Kurulan Meslek Yüksekokulları (4702 Sayılı Kanun vakıflara bu olanağı tanımıştır.)

Vakıf üniversiteleri tarafından kurulan meslek yüksekokulları ile bir üniversiteye bağlı olmaksızın vakıflar tarafından kurulan meslek yüksekokulları da aynen devlet meslek yüksekokullarında olduğu gibi sınavsız geçişle öğrenci alacaklardır. Bu meslek yüksekokullarına yapılacak yerleştirmeler, halihazırda olduğu gibi ÖSYM tarafından merkezi olarak yapılmaya devam edilecektir. Sınavsız geçişle kontenjanlarını dolduramayan vakıf meslek yüksekokulları ek yerleştirmeye öğrenci alabileceklerdir. Ek yerleştirmede öncelik mesleki ve teknik orta öğretim mezunlarındadır. Ancak kontenjanlar dolmadığı takdirde 105,000 ve daha fazla ÖSS puanı alan genel lise mezunları da başvurabileceklerdir.

9.4. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Meslek Yüksekokulları

9.5. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Önlisans Programları

10. MYO - MTOÖ OKULLARININ İLİŞKİLENDİRİLMESİ

4702 Sayılı Kanun'un her ilde en az bir METEB kurulur hükmü gereğince 2002-2003 eğitim- öğretim yılı için, 81 ilde birer olmak üzere toplam 81 METEB kurulmuştur. Gelecek yıllarda İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa gibi MTOÖ okulu ve öğrenci sayılarının çok fazla olduğu büyük illerde birden fazla METEB kurulması düşünülmektedir. Bu suretle bu illerde eğitim-öğretimin planlaması, MYO-MTOÖ ilişkilendirilmesi ve program bütünlük ve devamlılığının sağlanması gibi konuların daha kolaylıkla yapılabileceği

değerlendirilmektedir. Anılan illerde yeterli MYO olmayışı ilişkilendirilmede büyük zorluklar yaratmıştır.

2002-2003 eğitim-öğretim yılında 81 METEB’de 348 mesleki ve teknik orta öğretim okulu 140 meslek yüksekokulu ile ilişkilendirilmiştir. İlişkilendirilmede program bütünlüğü ve devamlılığı ilkesi en temel unsur olarak dikkate alınmıştır.

İlişkilendirilen 348 MTOÖ okulu gerek donanımları ve gerekse öğretim elemanları bakımından yüksek nitelikli okullardır. Diğer MTOÖ okulları da bir plan dahilinde METEB’lerdeki MYO’larla ilişkilendirilecektir.

MTOÖ-MYO ilişkilendirilmesinde 2002-2003 eğitim-öğretim yılına mahsus olmak üzere birkaç istisna hariç, ilişkilendirilmede sadece illerdeki MTOÖ okulları dikkate alınmıştır. Gelecek yıllarda ulaşım sorunu olmayan, ilişkilendirildiği MYO’larına yakın büyük ilçelerdeki MTOÖ okulları da ilişkilendirilmede dikkate alınacak ve bu suretle daha fazla MYO kontenjanı yaratılmış olunacaktır.

MYO-MTOÖ ilişkilendirilmelerine, devlet üniversitelerine bağlı MYO’larla birlikte arzu eden vakıf üniversitelerinin MYO’ları da katılmış bulunmaktadır.

İlişkilendirilen MYO ve MTOÖ okulları birbirleri ile her alanda çok yakın bir işbirliği içinde olacak, tüm gayretler ve olanaklar eğitim-öğretime yönlendirilecektir.

METEB’lerde ilişkilendirilmiş bulunan MTOÖ okul ve kurumları ile MYO’lar birbirlerinin olanaklarından azami şekilde yararlanmak için planlama yapacaklardır. Yararlanılacak alanlar şunlardır:

- Fiziki mekanlar,
- Derslikler, anfiler, salonlar,
- Atölye ve laboratuvarlar,
- Mediko sosyal alanlar,
- Sportif ve kültürel alanlar,
- Öğretim elemanları.

11. YÖNETİM

İlişkilendirme organik bağ, entegrasyon ve bir yönetim bütünlüğü anlamı taşımamaktadır. Her okul (MYO-MTOÖ) bağlı oldukları kurumlar tarafından kendi kanun, yönetmelik, kural ve usullerine uygun olarak yönetilmeye devam edilecektir.

İlişkilendirilen MYO ve MTOÖ okul müdür ve yöneticileri birbirlerinin amiri-memuru durumunda değildir. Tüm yönetim faaliyetlerinde paylaşma, ortak yönetim ve ortak ideal anlayışı hakim olmalıdır. Ülkemizin atıl kaynaklarının harekete geçirilmesi ve kıt kaynaklarının etkin bir şekilde paylaşımı ancak bu anlayışla, **“ben yok biz varız, biz yok ülkemiz var”** anlayışıyla mümkün olabilir.

İlişkilendirilen MYO-MTOÖ okullarının yönetimi ve birbirleriyle olan ilişkilerinde yapılan protokoller geçerli olacaktır Bununla birlikte herşeyin protokollerle çözülemeyeceği gerçeğinden hareketle, iyi niyet, ortak ideal ve anlayış mekanizmalarının da yoğun bir şekilde devreye sokulması gerekmektedir.

Çok sayıda MTOÖ kurumuyla ilişkilendirmenin yapıldığı, dolayısıyla çok sayıda öğrencinin eğitim-öğretim gördüğü büyük METEB'lerde, Üniversite Rektörlüklerinin veya Meslek Yüksekokulu Koordinasyon Komitelerinin, koordinatör / sorumlu meslek yüksekokullarına, il-ilçe Mili Eğitim Müdürlükleri'nin de, MTOÖ okullarına yardımcı ve destek olmaları, yönetim aksaklıklarını en aza indirecektir.

Nezinde MYO eğitimi gerçekleştirilen MTOÖ okul müdürlerinin zaman zaman meslek yüksekokulu yönetim kurullarında, kendileri ile ilgili konularda gözlemci olarak katılmasının eğitim-öğretime katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

12. EĞİTİM-ÖĞRETİM

İlişkilendirilen MTOÖ okullarındaki MYO öğrencilerinin tüm eğitim-öğretiminden ilgili meslek yüksekokulu müdürü sorumludur. Meslek yüksekokulu müdürü bu sorumluluklarının bir bölümünü mekanlarını paylaştığı ve öğretim elemanlarını istihdam ettiği MTOÖ okulu müdürü ile müştereken yerine getirecektir. Bunun nasıl olacağı iki okul müdürü arasında yapılacak protokolle belirlenecektir. Bununla beraber her şeyin protokollerle çözülemeyeceği, protokole bağlanamayacağı ve önceden düşünülmeyen bazı sıkıntıların ortaya çıkabileceği de bir gerçektir. Ancak uygulama başladıktan sonra görülebilecek bu hususların MYO ve MYOÖ okul müdür ve yöneticilerinin yüksek görev anlayışı ve birbirleri ile kuracakları yakın ve samimi işbirliği sayesinde çözülebileceği beklenmektedir.

Eğitimin tüm aşamalarında 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nda belirtilen eğitimin temel ilke ve kuralları esas kabul edilecektir.

METEB'lerde eğitim-öğretim planlamasında tam gün, tam yıl prensibi uygulanacaktır. Gerekirse cumartesi, pazar günleri de eğitim-öğretim yapılabilir.

MYO eğitiminin gerçekleştirildiği MTOÖ okullarında, MYO ve MTOÖ öğrencileri aynı zamanda ve mekanlarda eğitim görmeyeceklerdir. Pedagogik olarak da uygun olmayan ve disiplin sorunları da yaratabilecek olan bu durumun önlenmesi için MTOÖ okullarındaki MYO eğitimi, orta öğretim öğrencilerinin eğitiminin tamamlanmasından sonra gerçekleştirilecektir. Bunun saatleri her METEB'deki MYO-MTOÖ okullarının yöneticileri tarafından beraberce saptanacak ve yapılacak protokolde belirtilecektir.

METEB'lerde mesleki eğitimin yönetiminde sanayi, kamu ve özel kurum ve kuruluşlarla çok yakın işbirliği içinde olunarak onların azami yardım ve desteği sağlanacaktır.

Ders dağılımında uzmanlıklar dikkate alınmak kaydıyla, dersler öncelikle MYO öğretim elemanlarına dağıtılmalı, daha sonra meslek lisesi öğretmenlerine dağıtım yapılmalıdır. Uzmanlık alanı ve ders yükü müsait olan MYO öğretim elemanlarının, ihtiyaç duyulması halinde meslek liselerindeki bazı derslere girmelerinin faydalı olabileceği düşünülmektedir.

İlke olarak teorik derslerin MYO öğretim elemanları tarafından, uygulamalı derslerin ise ağırlıklı olarak MTOÖ okulları öğretmenleri tarafından verilmesi planlanmalıdır.

MTOÖ okullarında MYO eğitimi gerçekleştiren MYO öğrencilerinin üniversite öğrencisi olduklarını vurgulayacak alt yapılarının sağlanması oldukça önemli bir konudur. Bu

nedenle eğitim-öğretimin imkanlar ölçüsünde meslek yüksekokulları ve bağlı bulunduğu üniversitenin öğretim elemanları ve tesislerinden yararlanarak yapılması tercih edilmelidir. Ortak derslerin ve tüm kültürel ve sportif etkinliklerin MYO'da veya bağlı olduğu üniversite tesislerinde gerçekleştirilmesi, bu amaca önemli ölçüde katkıda bulunacak uygulamalar olarak değerlendirilmelidir.

Meslek yüksekokulları ile ilişkilendirilerek MYO eğitimi yapılan MTOÖ okullarında ders vermekte görevlendirilen öğretim elemanı, öğretmenler ve öğrenciler bağlı oldukları kurumların disiplin yönetmeliğine tabi olacaklardır. Bununla beraber eğitim-öğretim yapılan kurumun çalışma ve iş güvenliği ile ilgili kurallarına da uymaları esas olacaktır.

Sınavsız geçişle ilgili olarak MYO ve MTOÖ okullarında öğrencilere yönelik rehberlik ve danışmanlık hizmetleri verilmesi planlanmalıdır.

WEB sitesi bulunmayan MYO'larının, en kısa zamanda bir WEB sitesine sahip olması, öğrenci-MYO-MTOÖ okulları arasındaki iletişimi son derece kolaylaştıracaktır.

Sınavsız geçiş sisteminin, mesleki ve teknik orta öğretim okul ve kurumlarında halihazırda okuyan öğrencilere, mezunlara, ailelerle, okullara tanıtılmasında büyük yarar görülmektedir. Her seviyedeki yöneticilerin bu önemli konuya eğilmeleri sadece meslek yüksekokullarına değil meslek liselerine olan yönelmeyi de büyük ölçüde olumlu yönde etkileyecektir.

13. MEB-YÖK ÇERÇEVE İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ

METEB'lerdeki MYO'ları ile ilişkilendirilen MTOÖ okulları arasındaki işbirliği Milli Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı arasında meslek yüksekokullarının mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarından yararlanma esaslarını düzenleyen çerçeve işbirliği protokolü esaslarına göre yapılacaktır. Bu çerçeve işbirliği protokolü tüm üniversitelerce, MYO'lara ve ilişkilendirilen MTOÖ okullarına gönderilmiştir. METEB'lerde 347 MTOÖ okulu ile program bütünlüğü içinde ilişkilendirilmiş bulunan 140 MYO arasında yukarıda belirtilen MEB-YÖK çerçeve işbirliği protokolüne uygun olarak ayrıntılı uygulama protokolleri düzenlenecektir.

MYO-MTOÖ uygulama protokolü olarak adlandırılacak ve her yıl gözden geçirilecek olan bu protokollerde aşağıdaki hususlara yer verilecektir. (Bağlayıcı değildir, sadece düşünce zenginliği amacıyla verilmiştir.)

Akademik Konular

- Eğitim-Öğretim Programları,
- Eğitim-Öğretimin planlanması ve koordinasyonu,
- Eğitim-Öğretimin gözetim ve denetimi,
- Öğretim elemanlarının seçimi ve görevlendirilmesi,
- Program bütünlüğü ve devamlılığını artırma çalışmaları,
- Gelecek yılın programları.

İdari Konular

- MTOÖ okullarının olanaklarından yararlanma esasları
 - Fiziki mekanlar,
 - Derslikler,
 - Atölye-Laboratuvarlar,
 - Kantin-kafeterya,
 - Spor alanları,
 - Kültürel alanlar,
 - Sağlık,
 - Güvenlik.

Disiplin Konuları

Eğitim-Öğretimlerini MTOÖ okullarında gerçekleştirecek olan MYO öğrencilerine Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği uygulanacak ancak bulunulan kurumun disiplin yönetmeliği ve uygulamalarına saygılı olunacaktır. Çok fazla dikkat ve hassasiyet isteyen bu konuda koordinatör MYO yöneticileri ile nezdinde MYO eğitim-öğretimi gerçekleştirilen MTOÖ okul müdür ve yardımcılarının sabırlı ve anlayışlı olmaları beklenmektedir.

Mali Konular

- Yöneticilere yapılacak ödemeler,
- Öğretim elemanları ek ders ücretleri,
- Destek hizmetlerinde görevli personele yapılacak ödemeler,
- Kullanılacak mekanlarda sarf edilen temizlik, elektrik, su ve yakıt masrafları,
- Kullanılan makine ve teçhizatın bakım ve onarımına yapılacak katkılar,
- Temrinlik malzemenin tedariki.

Diğer Konular

- Yönetim,
- Denetim,
- Sosyal-Kültürel etkinlikler,
- Toplantı, konferans, seminerler, törenler.

Milli Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı arasında meslek yüksekokullarının mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarından yararlanma esaslarını düzenleyen **Çerçeve İşbirliği Protokolü Ek- 1'** de sunulmuştur.

14. KONTENJANLAR

2002-2003 eğitim-öğretim yılında 140.000'i halen faal olan 415 meslek yüksekokullunda, 50.000'i de MTOÖ okullarında olmak üzere toplam 190.000 MYO kontenjanı sağlanmıştır. Eylül-2002 tarihinde yapılacak ek yerleştirme ile bu sayının 200.000'e ulaşacağı tahmin edilmektedir. Bu suretle örgün MYO kontenjanları bir önceki yıla

nazaran 1/3 oranında artırılmış olmaktadır. Kontenjan sınırlaması olmayan Açıköğretim Fakültesine yapılacak olan yerleştirilmelerle bu sayının çok daha fazla olacağı beklenmektedir.

Örgün 200.000 kontenjanın sağlanmasında dikkate alınan en büyük etken, 2001-2002 eğitim-öğretim yılında MTOÖ okullarından mezun olabilecek öğrencilerin tahmini sayısı olmuştur.

Milli Eğitim Bakanlığı ile yapılan işbirliği sonucu 200.000 örgün MYO kontenjanının 2001-2002 yılında MTOÖ okullarından mezun olup da sınavsız geçiş için başvuran öğrencilerin tamamını kapsayacağı, bir miktar da eski yıllarda mezun olmuş meslek lisesi mezunu adaylara kontenjan kalabileceği hesaplanmış bulunmaktadır. Her eğitim-öğretim yılı sonunda yapılacak değerlendirmelere göre bu kontenjanlar daha da artırılacak ve 2005 yılında öngörülen en az %30 okullaşma oranına büyük ölçüde ulaşılmış olacaktır.

2002-2003 eğitim-öğretim yılında MTOÖ okullarında gerçekleştirilecek MYO eğitimlerinde hangi programlarda ne kadar kontenjan sağlandığı Ek-2'de, sağlanan kontenjanların METEB bazında dağılımı ise Ek-3'de gösterilmiştir.

15. EĞİTİM-ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Eğitim-Öğretim programları ile ilgili olarak yapılan çalışmalarda karşılaşılan ve öncelikle çözülmesi gereken problemlerden biri, METEB'lerdeki meslek yüksekokulları ile mesleki orta öğretim okullarının uyguladıkları programların ilişkilendirilmesinde karşılaşılan zorluktur. Bu zorluk, özellikle İstanbul, Ankara, İzmir gibi meslek yüksekokulu sayılarının çok az buna karşın MTOÖ okul ve öğrenci sayılarının çok fazla olduğu büyük illerde kendini göstermiştir. Bu illerde öğrenci sayıları en az 2000-3000 civarında olan ve orta öğretim programları ile ilişkilendirilmiş, iş hayatının ihtiyaç duyduğu çağdaş programlar uygulayan yeni MYO'larının bir an önce açılması, önemli ve acil ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştır.

METEB'lerde mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarından mezun olan öğrenciler istedikleri taktirde bitirdikleri programın devamı niteliğinde veya buna en yakın programların uygulandığı meslek yüksekokullarına sınavsız geçebilirler hükmü gereğince, hangi mesleki ve teknik orta öğretim alan/kol/bölümlerinden meslek yüksekokullarının hangi programlarına sınavsız geçiş yapılacağı MEB, YÖK ve ÖSYM yetkilerinin de katıldığı bir uzmanlar grubu tarafından saptanmış ve 2002-MSG Kılavuzu ile yayınlanmıştır. Bu çalışmalar gerek MYO'lar ve gerekse MTOÖ okullarının programlarında meydana gelebilecek değişikliklere paralel olarak her yıl yeniden yayınlanacaktır. İdeal olan husus MTOÖ okulları ile MYO'lar arasında şimdiye kadar oluşturulmamış olan program bütünlüğü ve devamlılığının sağlanmasıdır. Bu sağlanıncaya kadar MEB ve YÖK arasındaki program geliştirme çalışmalarına devam edilecektir. 2002 -MSG Kılavuzunda MYO ve MTOÖ okullarında halen uygulanmakta olan programlar dikkate alınmıştır. Yeni geliştirilen ve geliştirilecek olan program isimleri 2003-MSG'de yer alacaktır.

Meslek yüksekokullarında teknik, iktisadi ve idari ve sağlık olmak üzere 300 civarında eğitim-öğretim programı bulunmaktadır. Bunların önemli bir bölümü orta öğretimden kopuk, piyasa geçerliliği ve istihdam olanakları sınırlı olan programlardır. Bu programların sayılarının azaltılması adlarının standartlaştırılması ve en önemlisi çağdaş ölçülerde eğitim-öğretim programlarına sahip olabilmek için Milli Eğitim Bakanlığı ile ortak bir çalışma başlatılmıştır. Mesleki ve teknik eğitim alanında en deneyimli uzmanların görev aldığı bu

projenin adı “**MEB-YÖK Meslek Yüksekokulları Program Geliştirme Projesi**”dir. 130 uzmanın altı aylık ve çok yoğun bir tempoda çalışarak tamamladığı bu proje ile 15 meslek yüksekokulu programı teknolojisinin en yeni olanakları kullanılarak güncelleştirilmiş bulunmaktadır. Bu programlar halen meslek yüksekokullarımızın %70’inden okutulan ve MYO öğrencilerinin %70’inin okuduğu programlardır. Başka bir anlatımla, geliştirilen 15 program ile MYO programlarının %70’i yenilenmiş olmaktadır. Yenilenme fırsatı bulunamayan tarım programları, sağlık programları vb. diğer programlar üzerindeki çalışmalar en kısa zamanda başlayacaktır. Bu nedenle program geliştirme grubunun çalışma süresi iki yıl daha uzatılmıştır.

Mesleki ve teknik orta öğretim programlarıyla koordine edilmek suretiyle MTOÖ-MYO program bütünlük ve devamlılığın sağlandığı, iş alemi ile çok yakın işbirliği yapılarak piyasa geçerliliğinin temin edildiği eski ve yeni mezunlar, öğrenciler, yerli ve yabancı bir çok eğitim kurumu ve iş yerleri ile temas edilerek geliştirilen 15 meslek yüksekokulu programı aşağıdadır.

Makine
İklimlendirme-Soğutma
İnşaat
Endüstriyel Elektronik
Elektronik Haberleşme
Endüstriyel Otomasyon
Elektrik
Bilgisayar Teknolojisi ve Programlama
Otomotiv
Muhasebe
Turizm ve Otel İşletmeciliği
Turizm ve Seyahat İşletmeciliği
Tekstil
Büro Yönetimi ve Sekreterlik
Pazarlama
İşletme

Geliştirilen 15 programdan 1000’er adet bastırılarak MYO’larına, ilişkilendirilen MTOÖ okullarına ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlara 2002-2003 eğitim-öğretim yılı başlamadan önce CD’leri ile birlikte gönderilecektir.

Her programda ayrıca o programın daha iyi öğrenilebilmesi için tavsiye edilen ana ve yardımcı kitaplarla, programın pratik çalışmaları için gerekli olan laboratuvar malzeme ve teçhizatı da belirtilmiştir.

MEB-YÖK Meslek Yüksekokulları Program Geliştirme Projesi WEB tabanlı bir sitede konuyla ilişkili kişilerin görüş ve önerilerine açık olarak yürütüldüğünden geniş bir katılım olmuş, olumlu veya olumsuz tüm eleştiriler proje komisyonları tarafından dikkate alınmış ve değerlendirilmiştir. Temmuz 2002 tarihi itibarıyla proje WEB sitesi ziyaretçi sayısı 40.000’i aşmıştır.

2002-2003 eğitim-öğretim yılından itibaren devlet ve vakıf üniversitelerine bağlı tüm MYO’larda ve MYO’larda ilişkilendirilen MTOÖ okullarında geliştirilen bu 15 eğitim programı uygulanacaktır. Her yenilik ve değişikliğe karşı az da olsa bazı kişi ve kurumların

direnç göstermesi işin doğası gereğidir. Çağdaş ölçütler kullanılarak hazırlanan ve geliştirilen 15 programın uygulanmasında üniversite ve MYO'larının gereken özeni göstermeleri son derece önemli bir husustur. Geliştirilmemiş durumda olan diğer programlar aynı adlarla ve aynı ders kredi saatlerinde okutulmaya devam edilecektir. 2002-2003 eğitim-öğretim yılındaki ikinci sınıf öğrencileri eski programları okumaya devam edeceklerdir. Bununla beraber arzu eden MYO'lar geliştirilen programların içeriklerinden yararlanabilirler.

Program geliştirme grubunun hazırlanmış olduğu proje sonuç raporu bilgi edinilmesi amacıyla MYO'lara gönderilmiştir.

Yeni hazırlanan eğitim programlarının amacına ulaşılabilmesi için aşağıdaki hususların üniversiteler ve MYO'lar tarafından mutlaka yerine getirilmesi gerekmektedir. Bunlar :

- Derslerin içeriklerine uygun kitap veya ders notu yazılmalıdır.
- Eğitim programları 2-3 senede bir değişen şartlar ve gelişen teknolojiye bağlı olarak yenilenmelidir.
- Programların ders içeriklerine uygun deney setleri oluşturulmalıdır.
- Bilgi paylaşımı ve deneyim aktarımı için meslek yüksekokulları arasında öğretim elemanı değişim programı uygulanmalıdır.
- Aynı veya benzer programlardaki öğretim elemanları için iki yılda bir gündemli seminer ve konferanslar düzenlenmelidir.
- Meslek yüksekokullarının geleceğine ışık tutan, gelişimine yön veren ulusal ve uluslararası konferanslar düzenlenmelidir.
- Bazı derslerin verilmesinde uzaktan eğitim (internet ortamı gibi) yöntemleri kullanılmalıdır.
- Meslek yüksekokullarında yıl sonu sınavları dışarıdan görevlendirilecek öğretim elemanları tarafından yapılmalıdır. Böylece müfredat programlarından belirlenen amaçlara erişilip erişilmediği daha objektif bir değerlendirme ile belirlenmiş olacaktır.
- Gelişen teknolojiye bağlı olarak bilgisayar ortamında sanal laboratuvarlar kurulmalıdır. Özellikle gerçek laboratuvar imkanına sahip olmayan MYO'lar sanal laboratuvar oluşturma konusunda teşvik edilmelidir.
- Sanayi ve Ticaret Odaları ve Sanayiciler ile işbirliği imkanları araştırmalı ve geliştirilmelidir.
- Ulusal veya uluslararası kaynaklardan temin edilecek kredilerle meslek yüksekokullarının geliştirilmesine devam edilmelidir.

16. ÖĞRETİM ELEMANLARI

Türk Yükseköğretim sisteminin genelinde olduğu gibi, meslek yüksekokullarında da öğretim elamanı sıkıntısı vardır. Bu husus üniversitelerin önünde önemli bir darboğaz olarak durmaya devam etmektedir. Son yıllarda yeni açılan meslek yüksekokullarının sınavsız geçişle daha da artan öğrenci sayıları öğretim elamanı ihtiyacını da beraberinde getirmiştir.

Mevcut öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu öğretmenlik yapabilmek için pedagojik formasyon eğitimi almamış durumdadır. Meslek yüksekokullarına doğrudan öğretim elamanı yetiştiren bir sistem bulunmamaktadır. Lisans düzeyindeki programlarda görev yapan öğretim üyelerinin niteliklerinin dünyaca kabul edilen tanımları olmasına karşılık, meslek yüksekokullarında görev alacak öğretim elemanlarının niteliklerinin bu tür bir tanımı yoktur. Meslek yüksekokullarında doktora derecesine sahip öğretim görevlisi, okutman ve uzmanlar da görev yapmaktadır.

Mesleki ve teknik eğitimin amacı teorikten çok uygulama amaçlı öğrenci yetiştirmektir. Ancak öğretim elemanlarının sanayi deneyimlerinin olmayışı bu eğitimi olumsuz yönde etkilemektedir. Meslek yüksekokulunda görev yapan ve yapacak olan öğretim elemanlarının sahip olması gereken nitelikleri ve eğitimlerini kazandırmak amacıyla "Meslek Yüksekokulları İnsan Gücü Alt Yapı Geliştirme Projesi" adlı bir proje hazırlanmış olup, DPT'na sunulmuştur. Anılan projenin realize edilmesiyle MYO öğretim elemanları konusunda önemli mesafeler katedilmiş olacaktır.

METEB'lerde devlet ve vakıf üniversitelerine bağlı 415 MYO'da görevli bulunan öğretim elemanları, yürürlükte bulunan yükseköğretim mevzuatına göre istihdam edilmeye devam edilecektir. Bunların görev alanlarında, statülerinde herhangi bir değişiklik söz konusu değildir.

MYO'larla ilişkilendirilen 347 MTOÖ okulunda gerçekleştirilecek olan MYO eğitim-öğretiminin öğretim elamanı ihtiyacı ise birinci öncelikle sorumlu/koordinatör MYO'nun öğretim elemanları tarafından, yeterli öğretim elamanı yoksa (bir çok MYO'da yetersiz) MTOÖ okulunun öğretmenlerinden istifade edilmek suretiyle karşılanacaktır. Uygun olan durumlarda hem MYO öğretim elemanları hem de MTOÖ öğretmenleri aynı anda görevlendirilecektir ve bu karışımın daha iyi olduğu değerlendirilmektedir. İlave olarak METEB'deki diğer kamu ve özel kurum ve kuruluşlarındaki uzman kişilerden de yararlanılacaktır.

MTOÖ okullarında gerçekleştirilecek MYO eğitim-öğretimini yürütecek öğretim elemanlarının seçimi, ilişkilendirilen MTOÖ ile koordinatör MYO yöneticileri tarafından müştereken yapılacaktır. Öğretim elemanlarının seçimindeki en önemli iki ölçüt konusunda uzman olma ve deneyimdir. Lisansüstü eğitim almış öğretim elemanları tercih sebebidir. Özellikle teknik programların uygulandığı meslek yüksek okullarında sanayi deneyimi olan öğretim elemanlarının görevlendirilmeleri hususuna özen gösterilmelidir. İlişkilendirilen MTOÖ okul adetlerinin ve öğrenci sayılarının fazla olduğu büyük METEB'lerde öğretim elemanlarının görevlendirilme sürecinde ilişkilendirilen MTOÖ ve MYO müdürlerinin-yöneticilerinin yanında, il milli eğitim müdürleri ve Üniversite Rektörlerinin de seçim sürecine müdahil olmalarının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Meslek yüksekokullarında halihazırda bir öğretim elamanına 46 öğrenci düşmektedir. Dünya ve UNESCO standardı 9-10 öğrenciye bir öğretim elemanıdır. Çok yüksek olan bu

oranın azaltılması için 2001 yılında hükümetten 5000 öğretim görevlisi kadrosu talep edilmiş ancak bir sonuç elde edilememiştir. 2002 yılında bu talep sınavsız geçişin getirdiği ihtiyaçlarda dikkate alınarak 7000 olarak talep edilmiş olup, gelişmeler yakından takip edilmektedir. Nisan 2002 tarihi itibarıyla 53 devlet üniversitesinde 3289 öğretim görevlisi kadrosu rektörlükler bünyesinde halen boş durumdadır. Bunların bir an önce MYO'larına aktarılması gerekmektedir. Bu hususta kolaylık sağlanması için Maliye Bakanlığı'na yazı yazılmış ve sözlü olarak mutabakat sağlanmıştır. Talep edilen 7000 öğretim görevlisi kadrosunun alınabilmesi için bugüne kadar kullanılmamış olan kadroların bir an önce kullanılması gerekmektedir.

METEB içerisinde ilişkilendirilen MYO ve MTOÖ okul ve kurumlarının yönetici, öğretim elemanı ve öğretmenlerinin yükseköğretim ve orta öğretim sistemi hakkında karşılıklı olarak bilgilendirilerek eğitim-öğretim çalışmalarında bütünlüğü ve devamlılığı sağlamak üzere kısa süreli hizmet içi eğitim planlamasının yararlı olacağı değerlendirilmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı ile koordineli olarak yapılması planlanan bu hizmet içi eğitim genel hatları ile aşağıdaki hususları kapsayacaktır. Bununla ilgili olarak yapılan program Ek-4'de sunulmuştur.

- 16. Milli Eğitim Şurasında mesleki ve teknik eğitim alanında alınan önemli kararlar,
- 4702 sayılı yasa ve sınavsız geçiş esasları,
- Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliğinin ilgili kısım ve bölümlerinin açıklanması
 - Mesleki Eğitim Kurulları,
 - Tam Gün Tam Yıl Eğitim,
 - Yoğunlaştırılmış Eğitim,
 - Mesleki ve teknik orta öğretim okul ve kurumları personelinin görev, yetki ve sorumlulukları (Yöneticiler, bölüm/ atölye/ laboratuvar şefleri)
- Türk Milli Eğitim Sistemi içinde üniversitenin yeri,
- Üniversite, birimleri, organları, akademik ve idari yapılar ve işleyişleri,
- Meslek yüksekokullarının genel tanıtımı,
- MYO'larda eğitim-öğretim ilkeleri,
- MYO öğrenci profili,
- Üniversite ve MYO öğretim elemanlarının tanıtımı,
- Üniversite öğretim elemanı ve öğrenci disiplin yönetmeliği,
- MYO'larda uygulanmakta olan yönetmelik ve yönergeler,
- Yatay ve dikey geçişler.

Hizmet içi eğitim her METEB’de ilgili MYO ile İl Koordinasyon Komisyonu veya İl Mesleki Eğitim Kurulları tarafından gerçekleştirilebileceği gibi METEB’in büyüklüğü ve öğretim elemanlarının sayılarına bağlı olarak koordinatör MYO ve ilişkilendirilen MTOÖ okul yöneticilerinin koordinasyon ile de gerçekleştirilebilir.

MYO’larda görev alacak MTOÖ öğretmenleri bu görevlerini esas itibariyle kendi kurumlarına bağlı olarak sürdürmeye devam edeceklerdir. Kurum, kadro veya statü değiştirme söz konusu değildir.

Öğretim elemanı sıkıntısı çeken meslek yüksekokulları bir MTOÖ okulu ile ilişkilendirilmiş olsun veya olmasın öğretmen durumu müsait olan MTOÖ okul müdürleri ile temas etmek suretiyle onların öğretmenlerinden de faydalanabileceklerdir. 4702 Sayılı Kanun bu konuya olanak vermektedir.

17. GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER

Sınavsız geçişi tanıtmaya Bilgi Kılavuzu hazırlanarak, 25.000 adet basılmış ve MTOÖ okullarına, MYO’lara Üniversitelere, İl-İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri ve ilgili diğer yerlere dağıtılmıştır.

Rektörler Komitesine iki kez takdim yapılmıştır.

MYO öğrencilerinin %70’nin okuduğu 15 ders programı güncelleştirilmiş, CD’leri ile beraber 1000’er takım MYO’lara gönderilmiştir.

Üniversitelere iki kez aydınlatıcı bilgileri içeren yazı yazılmıştır.

Öğretim elemanı sıkıntısı çeken MYO’larının sınavsız geçişi beklemeden MTOÖ öğretmenlerinden ek ders sistemi ile faydalanabileceklerini içeren yazı üniversitelere gönderilmiştir.

Yeni sistemi tanıtmak amacıyla MYO müdürleri, zaman zaman Rektör veya yardımcıları, İl Milli Eğitim Müdürleri ve irtibatlandırılan liselerin müdürlerinin katıldığı aşağıdaki METEB’lerde bölgesel toplantılar yapılmıştır.

Toplantının Yapıldığı METEB	Toplantı Tarihi	Toplantıya Katılan İller
Denizli	18.04.2002	Denizli Manisa Muğla Aydın Uşak Isparta Burdur Afyon

Konya	08.05.2002	Konya Antalya Mersin Niğde Aksaray Karaman
Gaziantep	10.05.2002	Gaziantep Diyarbakır Malatya Kayseri Ş.Urfa Adıyaman K. Maraş Adana Hatay Osmaniye Mardin Batman Şırnak Nevşehir Yozgat Kilis
Tekirdağ	07.06.2002	Tekirdağ İstanbul Edirne Kırklareli Kocaeli Sakarya Çanakkale
Bursa	25.06.2002	Bursa İzmir Balıkesir Kütahya Eskişehir Bilecik Yalova
Ankara	10.07.2002	Ankara Kırıkkale Çankırı

		Bolu Düzce Kırşehir Çorum Karabük Kastamonu Bartın Zonguldak Tokat Sivas
Trabzon	12.07.2002	Trabzon Rize Bayburt Gümüşhane Ordu Artvin Erzurum Erzincan Ardahan Kars Tunceli Elazığ Amasya Sinop Samsun Giresun
Ankara	18.07.2002	Üniversitelerin Rektör Yardımcıları ile toplantı

MYO sayısının çok az fakat ilişkilendirilecek MTOÖ okulu ve öğrenci sayılarının çok fazla olduğu büyük METEB'lerde (İstanbul, Ankara, İzmir) yeni MYO'lar kurulmuştur.

Hiç MYO olmayan METEB'lerde (Sinop, Ağrı) MYO kurulmuştur.

Üniversitelerde "Meslek Yüksekokulları Koordinasyon Komitesi (MEYÖK)" kurulması için yazı yazılmış ve bazı üniversitelerde kurulmuş, bazılarında ise kurulma aşamasına gelmiştir.

Sınavsız geçiş sistemini tanıtmak amacıyla YÖK'te basın toplantısı düzenlenmiş ve TV programı yapılmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın hazırladıklarına ilave olarak 4702 Sayılı Kanun'la hazırlama sorumluluğu Yükseköğretim Kurulu'na verilen aşağıdaki yönetmelikler hazırlanmıştır. Bu yönetmelikler şunlardır:

- i) Meslek Yüksekokulları ve açıköğretim önlisans programlarından lisans programlarına dikey geçiş yönetmeliği,
- ii) Bir üniversiteye bağlı olmaksızın vakıfların MYO kurabilmelerine olanak sağlayan yönetmelik,
- iii) MYO öğrencilerinin staj yönetmeliği

Hangi MTOÖ kurumu alan/kol/bölümlerinden meslek yüksekokullarının hangi programlarına sınavsız geçiş yapılacağını gösteren listeler hazırlanmıştır.

ÖSYM tarafından 2002-MSG Kılavuzu hazırlanıp dağıtılmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı ile Müsteşar Yardımcısı ve Genel Müdürler seviyesinde iki kez toplantı yapılmıştır.

İstanbul-Ankara-İzmir'deki Devlet ve Vakıf Üniversitesi Rektörleri ve İl Millî Eğitim Müdürleri ile toplantı yapılmıştır.

Meslek liselerinden meslek yüksekokullarına sınavsız geçiş usul ve esasları hakkında tüm üniversitelere Uygulama Esasları genelgesi gönderilmiştir.

Sınavsız geçiş projesinin daha kolaylıkla uygulanabilmesine katkıda bulunmak amacıyla öğrenci adedi 1000 ve üzerinde olan 26 meslek yüksekokuluna laboratuvar malzeme-teçhizatı temini için 8 trilyon TL ödenek temin edilmiştir. Tüm ödenek miktarı 3 yıl içinde 25 trilyon TL'na ulaşacaktır.

MYO öğrencilerinin %70'nin okuduğu 15 MYO programı güncelleştirilmiştir.

Program Geliştirme Grubunun hazırladığı sonuç raporu 500 adet basılarak MYO'larına dağıtılmıştır.

Program geliştirme grubunun görev süresi iki yıl daha uzatılarak geriye kalan diğer programlarının da güncelleştirilmesi kararı alınmıştır.

18. GERÇEKLEŞTİRİLECEK FAALİYETLER

15 programdan geri kalan MYO programlarının güncelleştirilmesi ve MTOÖ programları ile bütünlük ve devamlılığının sağlanması,

Hangi MTOÖ alan/kol/bölümlerinden, meslek yüksekokullarının hangi programlarına sınavsız geçiş yapılacağını gösteren listenin uygulamada ortaya çıkan hususlar ve MTOÖ okulları ve MYO'lardan gelecek olan önerilere göre güncelleştirilmesi,

MTOÖ okul ve kurumları ile yapılan protokollerin gözden geçirilmesi,

Uygulamada ortaya çıkan aksaklıkların giderilebilmesi için MYO-Üniversite-YÖK arasında rapor sisteminin oluşturulması,

Sınavsız geçiş bilgi kılavuzunun güncelleştirilerek tekrar 25.000 adet basılması ve ilgili yerlere dağıtılması,

Sınavsız geçiş sisteminin öğrencilere, ailelere, okullara tanıtılması,

MYO eğitiminin yapıldığı ve yapılacağı MTOÖ öğretmenlerine hizmet içi eğitim planlanması yapılması,

Bölgesel tanıtım ve bilgilendirme toplantılarına devam edilmesi,

Özellikle büyük illerde ve organize sanayi bölgeleri (OSB) içinde yüksek kapasiteli ve nitelikli yeni meslek yüksekokulları kurulması.

Artan MYO ve öğrenci sayıları nedeniyle MYO'ların daha iyi yönetilebilmesi için üniversitelerde Meslek Yüksekokulu Koordinasyon Komitesi (MEYOK) kurulması,

METEB'lerin gözden geçirilmesi, büyük illerin gerekirse birkaç METEB'e bölünmesi,

Geliştirilen 15 eğitim-öğretim programının içeriklerine uygun kitap ve ders notu hazırlanması ve telif haklarının alınması,

Sınavsız geçiş sisteminin bütün yönleriyle uygulamalarını kapsayan bir WEB sitesinin oluşturulması,

Hükümetten talep edilen 7000 öğretim görevlisi kadrosunun tahsis işlemlerinin takibi,

İkinci öğrenimde MYO öğretim elemanları ile MTOÖ okullarından görevlendirilecek öğretmenlere haftada 10 saat'ten fazla ek ders ücreti ödenmemesinden kaynaklanacak sorunların çözümü için çalışma yapılması,

MYO'larda ders yükü hesabında uygulamaların 10 saat'ten fazlasının dikkate alınmamasından doğan sorunların çözümü için çalışma yapılması,

Sistemi daha iyi tanıttacak bir broşür hazırlanması,

MTOÖ okullarında MYO eğitimi alan öğrenci kontenjanlarının gelecek yıl makul ölçüde artırılması için çalışma yapılması

MYO-MTOÖ program uyumsuzluğu nedeniyle MYO eğitimine alınmayan bazı MTOÖ alan/kol/bölümlerinin MYO eğitimine dahil edilmesi (çocuk gelişimi v.b)

Koordinatör/Yönetici MYO'ların gözden geçirilmesi,

Mümkün ise AÖF'de MTOÖ okullarında yoğun olarak okutulan alan/kol/bölümlerin ön lisans programlarının açılması,

Program bütünlüğü içinde ilişkilendirilen 347 MTOÖ okulu ile 144 koordinatör MYO arasında MEB-YÖK çerçeve protokolü esaslarına göre ayrıntılı uygulama protokolleri hazırlanması ve 2002-2003 eğitim-öğretim yılında yürürlüğe konması,

MTOÖ okullarındaki MYO eğitiminde görevlendirilecek MTOÖ öğretmenlerinin seçiminin yapılmasına başlanması. Bunun için aday öğretmenlerinin özgeçmişlerinin hazırlanarak koordinatör MYO'lara verilmesi ve bilahare seçiminin MYO-MTOÖ okul müdür ve yöneticileri tarafından ortaklaşa yapılması,

Bir yıllık uygulama sonuçlarına göre, MYO'larla ilişkilendirilmiş bulunan 347 MTOÖ okullarının fiziki olanakları, programları, öğrenci sayıları ve öğretim elemanları tabanında bir değerlendirilmeye tabi tutularak, gerekirse bazılarının sistemden çıkarılması veya yenilerinin ilave edilmesi konusunda MEB ile birlikte planlama yapılması.

19. İDARİ VE MALİ HUSUSLAR

Mesleki ve teknik eğitim bölgeleri içindeki mesleki ve teknik orta öğretim kurumları ile diğer kamu ve özel kurum ve kuruluşlarda görevli olup da meslek yüksekokullarındaki ders ve uygulamalarda görevlendirilen öğretmenlere, uzman kişilere, emekli öğretim elemanlarına ve emekli öğretmenlere 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanun'unda belirtilen miktarda saat başına ders ücreti ödenecektir. İlişkilendirilen MTOÖ okullarındaki programların tümü ikinci öğretim olduğundan görevlendirilen öğretmen ve öğretim elemanlarına ikinci öğretim ücreti ödenecektir.

Eğitim-öğretimin yapıldığı MTOÖ okul müdürü ile görevlendirdiği müdür yardımcısına, 3843 Sayılı Kanun'un 12. maddesine göre MYO müdürlüğünce, bu görevleri karşılığı fazla mesai ücreti ödenecektir.

Öğrencilerin MTOÖ okulunda eğitim-öğretim yaptığı süre içindeki destek hizmetlerinin (kaloriferci, güvenlik personeli, temizlik elemanı, teknisyen vb.) yürütülmesi amacıyla MTOÖ okulu tarafından görevlendirilen personele, 3843 Sayılı Kanun'un 12. maddesine göre fazla mesai ücreti ödenecektir.

MYO'ları ile ilişkilendirilen MTOÖ okullarında gerçekleştirilen MYO eğitimi süresince, MTOÖ okulunun MYO öğrencileri tarafından kullanılan fiziki mekanlarının su, elektrik ve ısıtma giderleri ilgili MYO tarafından kullanım oranına göre karşılanacaktır. Bu maksatla MYO'ların bağlı olduğu üniversite bütçesine genel bütçeden ödenek ayrılacaktır.

Öğrencilerin eğitim-öğretim gördüğü MTOÖ okullarının atölye ve laboratuvarlarındaki temrin ve sarf malzemeleri ile iletişim, temizlik giderleri kullanılma süresine bağlı olarak MYO'nun bağlı olduğu üniversite tarafından karşılanacaktır.

Öğrencilerin eğitimleri sırasında her türlü demirbaş eşya, makine-teçhizat, araç ve gerecin bakım ve onarımına, kullanılma oranına göre MYO bütçesinden katkıda bulunulacaktır.

MTOÖ okullarında MYO eğitimi alan öğrencilerin tümü ikinci öğretim öğrenim ücreti ödeyeceklerdir.

Meslek yüksekokulları için hükümetten talep edilen 7000 öğretim görevlisi kadrosunun alınabilmesi için, başta Yükseköğretim Kurulu olmak üzere her kademedeki sorumlu yöneticilerin büyük gayret sarfetmeleri gerekmektedir. Bunun içinde üniversitelerde

bu ana kadar kullanılmamış olan 3289 öğretim görevlisi kadrosunun bir an önce MYO'lar için kullanılması önem arz etmektedir.

Üniversite Rektörlüklerinin MYO ikinci öğretim ücretlerinden aldıkları payı, sınavsız geçiş sistemi tam olarak yerleşinceye kadar asgari oranda tutmaları veya hiç almamaları önemli bir husus olarak değerlendirilmektedir.

Üniversite Rektörlükleri sınavsız geçişle ilgili olarak ortaya çıkan ve çıkabilecek tüm görevlerin gerektirdiği harcamaları bütçelerine yansıtmalıdır.

Meslek liselerinden meslek yüksekokullarına sınavsız geçişle ilgili olarak yasal değişikliği gerektiren idari ve mali öneriler;

i. 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanununda yapılması önerilen değişiklikler:

- İkinci öğretimde ödenebilecek ek ders ücreti limitinin 10 saatten 20 saate çıkarılması,
- Mesleki ve teknik orta öğretim okul ve kurumlarının müdür ve müdür yardımcıları ile 4702 sayılı kanunun uygulamasında esas sorumluluk ve yükü taşıyan Meslek Yüksekokulu müdür, müdür yardımcısı, bölüm başkanı, bölüm başkan yardımcısı vb. yöneticilere ders ücreti ödenmesine imkan veren değişiklik yapılması.

ii. 3843 Sayılı Kanunda önerilen değişiklikler:

- İkinci öğretimde Bakanlar Kurulu'nca öğrenciler için belirlenen öğretim katkı paylarının çoğu zaman yeterli olmayacağı kanaati hasıl olduğundan, bu şekilde elde edilen gelirin yetmediği durumlarda genel bütçeden eksik kalan kısmın tamamlanması yolunda değişiklik yapılması,
- 3843 Sayılı Kanun uyarınca yapılmakta olan ikinci öğretimde kontenjanlar gözönüne alınarak öğrenci katkı paylarının, eğitim öğretim hizmetlerinin kendi kendine yeterli hale gelmesini sağlayacak şekilde artırılması,
- 4702 Sayılı Kanun'un 24. maddesi ile ilköğretimin yanı sıra orta öğretimin de desteklenmesine imkan veren eğitime katkı payının özellikle 4702 Sayılı Kanunun uygulanmasında meslek yüksekokulu ve mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarının ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanılmasına imkan verecek değişikliğin yapılması,
- Bir önceki maddede adı geçen eğitime katkı payından değişiklik yapılana kadar 4702 sayılı kanun uyarınca istifade edilecek kurumların protokolde ifade edilen elektrik, su, yakıt vb. masraflarının karşılanmasına imkan verilmesi,
- Meslek yüksekokulu sayılarının çok az olduğu İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük illerde/METEB'lerde yüksek kapasiteli ve nitelikli meslek yüksekokullarının kurulması için gerekli ödeneklerin üniversitelerin bütçesine konması,

- Meslek yüksekokulu ve meslek liselerinde fazla mesai ücretlerinin makul miktarda aktarılması.

iii. Maliye Bakanlığı'nın yukarıda belirtilen idari ve mali hususlarda kendi teşkilatına ve ilgili makamlara bir genelge yayınlaması.

20. BEKLENEN YARARLAR

Meslek liselerinden meslek yüksek okullarına sınavsız geçiş projesinin hayata geçirilmesi sonucunda aşağıdaki yararların sağlanması beklenmektedir.

- Daha fazla MTOÖ öğrencisi / mezunu yükseköğretim olanağına kavuşmuş olacaktır.

- Yükseköğretim ile mesleki teknik orta öğretim arasında bu güne kadar kurulamamış olan ilişki ve işbirliği bu sayede kurulmuş olmaktadır. Ancak bu bir başlangıç olup, bunun mutlaka diğer alanlarda da işbirliği olanakları yaratacağı şüphesizdir.

- Genel liseye nazaran 4-5 misli daha pahalı olan meslek liselerini bitiren mezunların, lisans programlarına girebilmek ümidiyle veya diğer nedenlerle sistem dışına çıkmaları önemli ölçüde azalmış olacaktır.

- Maddi olanakları çok sınırlı olan yüzbinlerce öğrencinin dershanelere olan bağımlılıkları azalmış olacaktır.

- Eğitimdeki atıl kapasiteler kullanılmış olacaktır.

- 8 yıllık zorunlu ve kesintisiz eğitimi bitiren öğrencilerin kendilerine uygulanacak yönlendirme eğitimi ile büyük bir çoğunluğunun mesleki ve teknik orta öğretimi ve bunun sonunda da sınavsız olarak meslek yüksekokulunu tercih etmeleri sonucu hem orta öğretimde hem de yükseköğretimde okullaşma oranı önemli ölçüde artmış olacaktır.

- Orta öğretimde halen %65 genel eğitim, %35 mesleki eğitim olan oranların tersine çevrilmesinde ciddi mesafeler kazanılmış olacaktır.

- Ülkemizde genel akademik eğitimden meslek eğitimine genel bir kayma olacağı ve bu suretle üniversitelerin lisans programları üzerinde baskıların azalması beklenmektedir.

- Eğitim ile iş dünyası arasındaki işbirliği artacaktır.

- Milli Eğitim Bakanlığı'nın norm kadro uygulamaları nedeniyle kendilerine yeterince görev verilemeyen MTOÖ öğretmenlerinden geniş ölçüde yararlanma olanaklarının ortaya çıkmasıyla ülke kaynakları daha rasyonel kullanılmış olacaktır.

Yukarıda belirtilen yararların elde edilebilmesi için iki önemli husus mevcuttur. Bunlardan birincisi; sınavsız geçişle ilgili olarak, 8 yıllık zorunlu ve kesintisiz eğitimi bitiren öğrencilere uygulanacak yönlendirme eğitimidir. Bu yönlendirmenin çok iyi bir şekilde yapılması gerekmektedir. Diğeri de; sınavsız geçiş sistemi veya diğer adıyla METEB

sisteminin her kademedeki sorumlu ve yöneticiler tarafından geniş halk kitlelerine, ailelere, öğrencilere ve bilhassa MTOÖ öğrencilerine çok iyi bir şekilde tanıtılması gereğidir. Bunun için de modern iletişim platformlarının ve araçlarının çok yoğun bir şekilde kullanılması önemli bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmaktadır.

21. KARŞILAŞILABİLECEK ZORLUKLAR

Her büyük projede olduğu gibi bu projede de bilgi noksanlığı, psikolojik yansımalar, kurum tutuculuğu ve sistemin yeterince tanıtılmaması gibi nedenlerden kaynaklanan zorluklarla karşılaşılacaktır. Ancak bu zorlukların sabır göstererek, anlayışlı ve toleranslı davranmak suretiyle aşılabileceği değerlendirilmektedir.

Sistemin oturmasının 2-3 yıl alacağı düşünüldüğünden başlangıçta mükemmeli aramayıp, gayretlerin daha ziyade sistemin yerleştirilmesi istikametinde yoğunlaştırılması önem kazanmaktadır.

Sistemin yerleştirilmesinde karşılaşılan zorlukların başında MTOÖ ile yükseköğretim arasında program bütünlüğünün olmayışı gelmektedir. Bu zorluk kendini özellikle METEB'lerde MTOÖ okulları ile MYO'ların ilişkilendirilmesi aşamasında göstermiştir. Ancak Milli Eğitim Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yeni geliştirilen programlardan sonra MTOÖ ile MYO'lar arasında önemli bir program bütünlüğü ve devamlılığının sağlanmış olduğu söylenebilir.

İstanbul-Ankara-İzmir gibi büyük METEB'lerde yeterli sayıda MYO olmaması, MTOÖ okulları ile ilişkilendirmede ciddi zorluklar yaratmaya devam etmektedir. Bu sorunun kısa vadede çözüme ulaştırılması mümkün görülmemekte olup, yeni seçeneklerin araştırılmasına gereksinim duyulmaktadır.

MYO'larına sadece MTOÖ okullarından öğrenci yerleştirilmesi MYO öğrenci profilinin değişmesine neden olmuştur. Başlangıç aşamasında kısmi zorluklar yaratabilecek olan bu sonucun ileriki aşamalarda kendiliğinden ortadan kalkacağı düşünülmektedir.

Az da olsa yeni sisteme karşı ortaya çıkabilecek bazı olumsuz yaklaşımlar (bu iş yürümez, mesleki eğitimi YÖK'e teslim ettiniz veya MYO'lar yüksek lise oluyor v.b.) sınavsız geçiş sisteminin faydalarının zaman içinde ortaya çıkmasıyla tamamen etkisiz hale gelecektir.

Yeni sistemin yarattığı önemli beklentilerden biri de çok fazla kontenjan yaratılarak mesleki-teknik eğitim almış olanların önünün tamamen açılmasıdır. Aslında sınavsız geçiş sisteminin en önemli hedeflerinden biri de budur. Ancak 800.000'e yaklaşan başvuru sayısının sistemin uygulama alanına sokulacağı birinci yılda tatmin edilmesinin zorluğu ortadadır. Her geçen eğitim-öğretim yılında kontenjanların tedrici ve kontrollü bir şekilde artırılmasıyla bu sorunun da zaman içinde hafifleyeceği tahmin edilmektedir.

MYO müdür ve yöneticileri ile ilişkilendirilen MTOÖ okul müdür, yönetici ve öğretmenlerinin birbirleri ile samimi işbirliği ve dayanışmaları ile müşterek sorumluluklarını yerine getirmede yapacakları başarılı eş güdüm ile ideal paylaşımı sistemin başarısı için hayati derecede önemlidir.

Bu proje çok ciddi bir yeniden yapılanmadır ve bu nedenle başlangıçta bazı aksaklıklarla karşılaşılması oldukça doğaldır. Bu aksaklıkların bu projeye inanmış ve gönül vermiş yöneticilerin el birliği ve gönül birliği ile kısa zamanda aşılabileceği değerlendirildiğinden sınavsız geçiş projesi kendisine yüklenen tarihi misyonu çok kısa zamanda yerine getirebilecektir.

22. SONUÇ

Mesleki ve teknik orta öğretim okul ve kurumlarından meslek yüksekokullarına sınavsız geçiş / METEB projesi, daha çok mezuna mesleki ve teknik eğitime olanağı sunmak, mesleki ve teknik eğitimde dünya standartlarına göre çok düşük olan okullaşma oranını yükseltmek, mesleki ve teknik orta öğretim ile yükseköğretim arasında şimdiye kadar kurulamamış olan ilişkiyi kurmak ve mesleki ve teknik eğitim programlarını çağdaş ölçülere göre yeniden düzenlemek açısından, ülkemizde önemli gelişmelere başlangıç olabilecek bir çalışmadır.

METEB Projesi; Milli Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu tarihinde yapılan en büyük reformist hareketlerden biridir. Basit bir proje olmayıp, Türk gençliğinin geleceğini ilgilendiren büyük, önemli, bir o kadar da zor bir projedir.

Ülkemizin eğitime ayrılan kıt kaynaklarının doğru istikamette kullanılması ancak ve ancak mesleki eğitime öncelik vermekle mümkün olabilir. Gerek orta öğretimde gerekse yükseköğretimde Türkiye'nin gerçeği mesleki eğitimidir.

Türk yükseköğretim sisteminin doğal genişleme alanı iki yıllık meslek yüksekokullarıdır.

Her büyük projede olduğu gibi bunda da başlangıç yıllarında sıkıntılar olabileceği çok doğaldır. Bunlar, gerek öğrencilerin ve gerekse idareci ve yöneticilerin elbirliği ve gönül birliği ile mutlaka aşılabilecektir. Bu çok önemli ulusal projeye taraf olan herkesten fedakarlık ve anlayış beklenmektedir. Yüz binlerce mezunu ilgilendiren bu projenin ancak 2-3 yıl içinde istikrar bulacağı değerlendirilmektedir.

4702 Sayılı Kanun'da mesleki ve teknik eğitimle ilgili olarak belirtilen diğer önemli tedbirlerin alınmasıyla, ülkemizde mesleki ve teknik eğitimde son yılların en önemli başarılarından birine imza atılmış olacaktır.

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM BÖLGESİNDEKİ MESLEK YÜKSEKOKULU İLE İLİŞKİLENDİRİLEN MESLEKİ VE TEKNİK ORTA ÖĞRETİM KURUMLARI ARASINDA YAPILACAK İŞBİRLİĞİNE İLİŞKİN ESAS VE USULLERİ BELİRLEYEN MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI İLE YÜKSEK ÖĞRETİM KURULU ARASINDA YAPILAN ÇERÇEVE İŞ BİRLİĞİ PROTOKOLÜ

Amaç

Madde 1- Bu Protokolün amacı; meslekî ve teknik eğitim bölgesindeki meslek yüksekokulları ile ilişkilendirilen meslekî ve teknik orta öğretim kurumları arasında yapılacak iş birliğine ilişkin esas ve usulleri belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Protokol; meslekî ve teknik eğitim bölgesindeki meslek yüksekokulları ile ilişkilendirilen meslekî ve teknik orta öğretim kurumları arasında mevcut olanakların ortak kullanımına ait iş birliği esas ve usullerini kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu protokol; 4702 sayılı Kanununun 4. maddesi ile 2547 sayılı Kanuna eklenen Ek 24'üncü madde gereğince hazırlanan Meslekî ve Teknik Eğitim Yönetmeliği yanında düzenlenmiştir.

Taraflar

Madde 4- Bu Protokolün tarafları; merkezde Millî Eğitim Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, taşrada ise meslek yüksekokulu müdürlüğü ve iş birliği yapılan meslekî ve teknik orta öğretim kurumu müdürlüğüdür.

Tanımlar

Madde 5- Bu protokolda geçen;

- Rektörlük** : Meslek yüksekokulu müdürlüğünün bağlı olduğu üniversite rektörlüğünü,
- Yüksekokul** : Meslekî ve teknik eğitim bölgesi içinde meslekî ve teknik orta öğretim kurumları ile ilişkilendirilen meslek yüksekokullarını,
- Yüksekokul Müdürü** : Meslek yüksekokulu müdürünü,
- Merkez** : Meslekî ve teknik eğitim alanında orta öğretim diploması, sertifika ve belge veren programların uygulandığı meslekî ve teknik eğitim merkezlerini,
- Kurum** : Merkezler ile Meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarını,

Kurum Müdürü : Merkez veya meslekî ve teknik eğitim okul ve kurum müdürünü,
Öğrenci : Meslek yüksekokulu öğrencisini
ifade eder.

İş birliği esasları

Madde 6-Bu Protokole göre:

a) Meslekî ve teknik eğitim bölgesinde yer alan yüksekokullar ile kurumlar arasındaki ilişkilendirme, organik bağlılık ve yönetim bütünlüğünü ifade etmez. Kurumlar Millî Eğitim Bakanlığınca, yüksekokullar ise 2547 sayılı Kanun hükümlerine göre yönetilir.

b) Kurumlar ile yüksekokullar arasında yapılacak işbirliğinde, işbirliği yapılacak kurumun ve ilgili yüksekokulun eğitim-öğretim ve diğer hizmetlerinin aksamaması esastır.

c) Öğrencilerin, yükseköğretim kurumlarına ait disiplin hükümleri yanında, öğrenim görülen kurumun çalışma ve iş güvenliği ile ilgili kurallarına da uymaları esastır.

d) Kurumda yapılan teorik ve uygulamalı eğitim-öğretim süresince, kurum ile yüksekokul arasında işbirliği/planlama/gözetim gibi görevleri yürütmek üzere karşılıklı olarak birer yönetici görevlendirilir.

Öğrencilerin eğitim-öğretim gördüğü kurumun müdürü ile görevlendireceği müdür yardımcısına, 3843 sayılı Kanununun 12. maddesine göre aylık 100 saatten az olmamak üzere yüksekokul müdürlüğünce bu görevleri karşılığı fazla mesai ücreti ödenir.

e) Taraflar, kurumda yapılacak eğitim-öğretimin hazırlanacak çalışma program çerçevesinde yürütülmesinden birlikte sorumludur.

Birlikte hazırlanacak çalışma programında, ders ve ders arası saatlerinin çakışmaması, yüksekokul öğrencilerinin giriş çıkışlarının ayrı kapılardan yapılması, atölye ve laboratuvar uygulamalarının bloklaştırılarak veya yoğunlaştırılarak yapılması gibi hususlar göz önünde bulundurulur.

f) Yangın, sabotaj, olağanüstü durum ve afete karşı her türlü koruyucu güvenlik önlemleri kurum müdürü tarafından alınır.

g) Kurumun bölüm/atölye/laboratuvar ve meslek dersleri öğretmenleri, il meslek eğitim kurulunun önerisi dikkate alınarak, 2547 sayılı Kanununun 31. Maddesine göre görevlendirilir.

Öğrencilerin uygulamalı eğitimlerini yapacakları kurumun; atölye, laboratuvar veya diğer tesislerinde yapılacak eğitim-öğretim faaliyetlerinde, öncelikle o bölümün yönetici veya öğretmenlerinin görevlendirilmesi esastır. Kurumdaki öğretmenlerle gereksinim karşılanamaması durumunda, meslekî ve teknik eğitim bölgesi içindeki diğer yüksekokul ve kurum öğretim elemanları da görevlendirilebilir.

h) Öğretim programlarının geliştirilmesi sürecinde, yüksekokul ve kurum programlarının devamlılığı ve bütünlüğünün sağlanması amacıyla Millî Eğitim Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı iş birliği yapar.

Tarafların yükümlülükleri

Madde 7- Bu protokole göre;

a) Millî Eğitim Bakanlığı ile kurum müdürlüklerinin yükümlülükleri:

1) Kurumların personeli ile derslik, atölye, lâboratuvar, araç-gereç ve donanımın etkin ve verimli kullanılması ve yeterli duruma getirilmesine yönelik İl Meslekî Eğitim Kurulu önerilerini değerlendirmek ve karar almak.

2) Kurum öğretmenlerinin hizmet içi eğitim yoluyla yetiştirilebilmesi için İKSEKÖğretim Kurulu Başkanlığı ile iş birliği yapmak.

3) Yüksekokul programlarının geliştirilmesi, program devamlılığı ve tınılılığının sağlanması için endüstri ve hizmet sektöründen uzman kişilerin katılımı ile oluşturulacak program geliştirme komisyonlarına kurumlardan öğretmen veya uzman görevlendirilmesini sağlamak.

4) Öğrencilerin, kurumda öğrenim yaptığı süre içindeki destek hizmetlerinin (aloriferci, güvenlik personeli, temizlik elemanı, teknisyen vb.) yürütülmesi amacıyla personel görevlendirmek.

b) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı ile yüksekokul müdürlüklerinin yükümlülükleri

1) ÖSYM tarafından yapılacak yerleştirme işleminden sonra ilgili Üniversite İktörlükleri aracılığıyla yüksekokul öğrencilerinin her türlü iş ve işlemlerini yürütmek.

2) Öğrencilerin kurumlardaki eğitim-öğretimi için; ders, atölye, lâboratuvar ve gılamalarda yönetici, öğretmen, uzman kişi, emekli öğretim elemanı ve emekli öğretmenleri görevlendirmek ve bunlara 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'na göre ders ücreti ödemek.

3) Yüksekokul müdürlüğünü yükseköğretimin gözetim ve denetiminden sorumlu yapmak ve yüksekokul müdürlüğünün bu görev için kurum müdürü ile işbirliği içinde çalışmasını sağlamak.

4) Öğrencilerin, kurumda öğrenim yaptığı süre içindeki destek hizmetlerinin (aloriferci, güvenlik personeli, temizlik elemanı, teknisyen vb.) yürütülmesi amacıyla kurum tarafından görevlendirilen personele ait giderleri ikinci öğretim giderlerinden karşılamak.

Kurumun personelinin bulunmaması ya da sayıca yetersiz olması durumunda, sözlü nusu hizmetlerin yürütülmesi için hizmet satın almak ve giderlerini karşılamak.

5) Öğrencilerin eğitim gördüğü kurumların atölye ve laboratuvarlarındaki temrin ve malzemeleri ile elektrik, su, ısıtma, ulaşım, iletişim, temizlik ve benzeri giderleri karşılanılma süresine bağlı olarak, yüksekokulun bağlı olduğu üniversite bütçesinden karşılamak.

Öğrencilerin kurumdaki öğrenimi sırasında her türlü demirbaş eşya, makine-teçhizat, araç ve gerecin bakım ve onarımına, kullanılma oranına göre, meslek yüksekokulu bütçesinden katkıda bulunmak. Bunun dışında şahsi kusur ve ihmal sonucu ortaya çıkan zararların muhatap tarafından tazminini sağlamak.

6) Kurum öğretmenlerinin hizmet içi eğitim yoluyla yetiştirilebilmesi için Millî Eğitim Bakanlığı ile iş birliği yaparak gerekli programları hazırlamak ve uygulamak.

Protokol düzenleme zorunluluğu

Madde 8- Meslekî ve teknik eğitim bölgesi il koordinasyon komisyonu kararları da dikkate alınarak her öğretim yılı başında, kurum müdürü ile yüksekokul müdürü arasında bu "Çerçeve İş Birliği Protokolü" esas alınarak ortak yürütülecek uygulamaların kapsamı ile karşılıklı yükümlülükleri içeren bir protokol yapılır. Bu protokol valilikçe onaylanır.

Protokolde, kurumların atölye ve lâboratuvarlarından nasıl ve hangi saatlerde yararlanılacağı, araç-gereç ve donanımın nasıl kullanılacağı; yönetici, bölüm/atölye/lâboratuvar şefi, öğretmen, öğretim elemanı ve diğer personelin görevlendirilme şekli, görev ve sorumlulukları ile işletme giderlerinin nasıl karşılanacağı ve iş kazalarına karşı alınması gereken önlemler ve benzeri konulara yer verilir.

Kurumun, öğrencilerce kullanılan fizikî mekânlarının elektrik, su, ısıtma gibi yüksekokul müdürlüğünce karşılanacak işletme giderlerinin hesaplanmasında; kullanılan süre, kullanım alanları, öğrenci ve personel sayısı gibi ölçütler dikkate alınır.

Atölye ve lâboratuvarlarda kullanılan makine, araç-gereç ve ekipmanlar düzenli şekilde kullanılması ve dönem sonunda tam ve eksiksiz olarak teslim edilmesi ve sorumluların belirlenmesi gibi konulara da ayrıca yer verilir.

Yürürlük ve süre

Madde 9- Bu protokol, Millî Eğitim Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca imzalandığı tarihte yürürlüğe girer. Protokolün süresi 2 (iki) yıldır.

Protokol değişikliği ve ilaveler

Madde 10- Gerek görülmesi durumunda, tarafların karşılıklı mutabakatı ile bu protokolde değişiklik ve ilaveler yapılabilir. Yapılan değişiklikler ve ilaveler taraflarca imzalandığı tarihten itibaren geçerlidir.

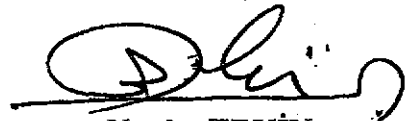
Protokol süresinin sonunda, protokolde değişiklik ve ilaveler yapılmaması durumunda protokolün süresi kendiliğinden uzar.

İş bu protokol 4 sayfa ve 10 maddeden ibaret olup 14/8/2002 tarihinde 2 nüsha olarak tanzim ve imza edilmiştir.

Kemal GÜRÜZ

Yükseköğretim Kurulu Başkanı

Necdet TEKİN

Millî Eğitim Bakanı

PROGRAMLARDA SAĞLANAN KONTENJANLAR

MTOÖ Kurumu Mezunlarından Başvuran Sayısı	Toplam	811 862
	Mezun	625 327
	Son sınıf	186 355
MTOÖ Alan/Bölüm/Kol Sayısı	Toplam	260
	Halen Faal Olan	140
	Kapalı	120
MYO Sayısı		410
Önlisans Program Türleri		296
MYO Programları Sayısı		3 726
Önlisans Kontenjanları	Toplam	192 987
	Birinci Öğretim	104 057
	İkinci Öğretim	88 930
	MYO Bünyesinde İkinci Öğretim	40 330
	Meslek Liselerinde İkinci Öğretim	48 600
MEB ile İşbirliği Sağlanan Meslek Lisesi Sayısı		348
MEB ile İşbirliğinde Görev Alan MYO Sayısı		140
MEB ile İşbirliğinde Açılan Program Sayısı		655
MEB ile İşbirliğinde Açılan Program Türleri	Bilgisayar Programcılığı	4 920
	Bilgisayarlı Muhasebe ve V.U.	5 960
	Deri Konfeksiyon	200
	Döküm	200
	El Sanatları	1 280
	Geleneksel El Sanatları	40
	Elektrik	8 120
	Elektronik Haberleşme	200
	Endüstriyel Elektronik	5 840
	Endüstriyel Otomasyon Tekn.	40
	Grafik	640
	Gemi Makineleri	240
	Kalıpcılık	520
	Makine	5 520
	Kaynak Teknolojisi	160
	Hazır Giyim	4 120
	Kimya	1 040
	Kontrol Sistemleri Teknolojisi	240
	Makine-Resim-Konstrüksiyon	1 080
	Matbaa	240
	Mobilya ve Dekorasyon	3 080
	Moda-Konfeksiyon	320
	Otomotiv	3 200
	Plastik Teknolojisi	80
	Tekstil	840
Turizm İşletmeciliği	40	

KONTENJANLARIN METEB BAZINDA DAĞILIMI

METEB	SAĞLANAN EK KONTENJAN
Adana	1680
Adıyaman	120
Afyon	200
Ağrı	280
Aksaray	40
Amasya	320
Ankara	2520
Antalya	560
Ardahan	120
Artvin	360
Aydın	640
Bahkesir	520
Bartın	440
Batman	120
Bayburt	120
Bilecik	200
Bingöl	160
Bitlis	40
Bolu	400
Burdur	120
Bursa	4200
Çanakkale	360
Çankırı	80
Çorum	520
Denizli	920
Diyarbakır	240
Düzce	240
Edirne	280
Elazığ	120
Erzincan	160
Erzurum	360
Eskişehir	1320
Gaziantep	560
Giresun	520
Gümüşhane	80
Hakkari	120
Hatay	360
Iğdır	80
İçel	880
İstanbul	7480
İzmir	4600
Kahramanmaraş	160
Karabük	440
Karaman	160

Kars	320
Kastamonu	200
Kayseri	800
Kırıkkale	160
Kırklareli	640
Kırşehir	360
Kilis	80
Kocaeli	1360
Konya	360
Kütahya	560
Malatya	200
Manisa	1320
Mardin	200
Muğla	360
Muş	240
Nevşehir	440
Niğde	120
Ordu	720
Osmaniye	200
Rize	480
Sakarya	280
Samsun	1120
Siirt	160
Sinop	400
Sivas	160
Şanlıurfa	120
Şırnak	40
Tekirdağ	920
Tokat	520
Trabzon	680
Tunceli	80
Uşak	200
Van	80
Yalova	240
Yozgat	360
Zonguldak	960
TOPLAM	48480

HİZMET İÇİ EĞİTİM PROGRAMI

1.GÜN PAZARTESİ

PROGRAM

09.00-10.30	Açılış Konuşmaları Program Yürütücüleri Üniversite Yetkilileri MEB Yetkilileri
10.30-10.45	Çay-Kahve Arası
10.45-12.30	Panel (4702 sayılı yasa ve sınavsız geçiş – mesleki ve teknik eğitim yönetmeliği) Ülkemizdeki Mesleki ve Teknik eğitimin genel durumu 4702 sayılı yasanın tanımı Mesleki ve teknik eğitimin toplam eğitim içindeki ağırlığı MYO kontenjanları ve MYO eğitimi için meslek liselerinden yararlanma yönetmeliği ve gerekçeleri Panelistler ; MEB temsilcisi, Üniversite temsilcisi, MYO temsilcisi, ML temsilcisi
12.30-13.30	Öğle Yemeği
13.00-15.00	Üniversite nedir Tanımı, Yapısı, 2547, 2914 sayılı kanunlar Sunum ; Öğretim Üyesi
15.00-15.15	Çay-Kahve Arası
15.15-17.00	Meslek Yüksekokulu nedir Kuruluşu Gelişimi Akademik ve İdari Yapıları (Öğretimde yer alan öğretim üyesi ve yardımcıları nelerdir. MYO'larda ağırlık olarak görev yapan Öğretim Görevlilerinin tanımı, görev alanları, sorumlulukları nelerdir.) MYO'ların Türkiye'deki ve Yükseköğretim İçindeki Durumu Gereklilikleri ve Temel Görevleri Sunum ; MYO Müdürü

2.GÜN SALI

PROGRAM

- 09.00-10.30 *Panel (MYO'larda eğitim ve öğretim ilkeleri)1.Oturum* MYO'larda başarı standardı, Geçme notu, sınav şekilleri ve değerlendirme yöntemleri, ders muafiyeti, kayıt yenileme, ders alma, devam zorunluluğu ve muafiyeti, devam zorunluluğu, mazeretli olma, uygulama ve teorik eğitim felsefesi nedir.
Panelistler ; Üniversite temsilcisi, MYO Müdürü
- 10.30-10.46 Çay-Kahve Arası
- 10.46-12.30 *Panel (MYO'larda eğitim ve öğretim ilkeleri) 2.oturum* MYO'larda başarı standardı, geçme notu, sınav şekilleri ve değerlendirme yöntemleri, ders muafiyeti, kayıt yenileme, ders alma, devam zorunluluğu ve muafiyeti, devam zorunluluğu, mazeretli olma, uygulama ve teorik eğitim felsefesi nedir.
Panelistler ; Üniversite temsilcisi, MYO Müdürü
- 12.30-13.30 Öğle Yemeği
- 13.30-15.00 Değerlendirme, Meslek Liselerindeki durum, karşılaştırma ve grup çalışmaları
- 15.00-15.15 Çay-Kahve Arası
- 15.15-17.00 Grupların Sunuşları

3.GÜN ÇARŞAMBA

PROGRAM

- 09.00-10.30 *Panel (MYO öğrenci profili)1. Oturum*
MYO öğrencilerinin genel durumları, sosyal yapıları, başarı durumları, başarılarının yükseltilebilmesi için yapılacaklar.
Panelistler ; Üniversite temsilcisi, MYO Müdürü
- 10.30-10.45 Çay-Kahve Arası
- 10.46-12.30 *Panel (MYO öğrenci profili)2. oturum*
MYO öğrencilerinin genel durumları, sosyal yapıları, başarı durumları, başarılarının yükseltilebilmesi için yapılacaklar.
Panelistler ; Üniversite temsilcisi, MYO Müdürü
- 12.30-13.30 Öğle Yemeği
- 13.30-15.00 Değerlendirme, Meslek Liselerindeki durum, karşılaştırma ve grup çalışmaları
- 15.00-15.15 Çay-Kahve Arası
- 15.15-17.00 Grupların Sunuşları

4.GÜN PERŞEMBE

PROGRAM

- 09.00-10.30 *Panel (Yükseköğretim öğretim elemanı ve öğrenci disiplin yönetmeliği)1.Oturum*
Öğretim elemanı ve öğrencilerin uymak zorunda oldukları kurallar, konuyla ilgili Orta öğretim yönetmelikleriyle farklıklar, yükseköğretim öğrencilerine davranış şekilleri.
Panelistler ; Üniversite temsilcisi, MYO Müdürü
- 10.30-10.45 Çay-Kahve Arası
- 10.46-12.30 *Panel (Yükseköğretim öğretim elemanı ve öğrenci disiplin yönetmeliği)2.oturum*
Öğretim elemanı ve öğrencilerin uymak zorunda oldukları kurallar, konuyla ilgili Orta öğretim yönetmelikleriyle farklıklar, yükseköğretim öğrencilerine davranış şekilleri.
Panelistler ; Üniversite temsilcisi, MYO Müdürü
- 12.30-13.30 Öğle Yemeği
- 13.30-15.00 Değerlendirme, Meslek Liselerindeki durum, karşılaştırma ve grup çalışmaları
- 15.00-15.15 Çay-Kahve Arası
- 15.15-17.00 Grupların Sunuşları

5.GÜN CUMA

PROGRAM

- 09.00-10.30 *Panel (Üniversite Öğrencisinin Burs ve Sağlık Yardımlarından Yararlanabilme Koşulları ve Olanakları)*
Panelistler ; MYO Müdürü, Öğrenci İşleri daire Başkanı, Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanı
- 10.30-10.45 Çay-Kahve Arası
- 10.45-12.30 *Panel (Üniversite Öğrencisi Nasıl Öğrenir, Eğitimi Kolaylaştıran Beceriler, İletişim, Gurup Dinamikleri ve Gurup Evreleri,Toplam Kalite Yönetimi)*
Panelistler ; Eğitim Fakültesi temsilcisi, MYO Müdürü
- 12.30-13.30 Öğle Yemeği
- 13.30-15.00 Değerlendirme, Meslek Liselerindeki durum, karşılaştırma ve gurup çalışmaları
- 15.00-15.15 Çay-Kahve Arası
- 15.15-17.00 Gurupların Sunuşlar

MTOÖ OKULLARINDA AÇILAN MYO PROGRAMLARI
Bilgisayar Programcılığı
Bilgisayarlı Muhasebe ve V.U.
Deri Konfeksiyon
Döküm
El Sanatları
Elektrik
Elektronik Haberleşme
Endüstriyel Elektronik
Endüstriyel Otomasyon Tekn.
Geleneksel El Sanatları
Gemi Makineleri
Grafik
Hazır Giyim
Kalıpçılık
Kaynak Teknolojisi
Kimya
Kontrol Sistemleri Teknolojisi
Makine
Makine-Resim-Konstrüksiyon
Matbaacılık
Mobilya ve Dekorasyon
Moda-Konfeksiyon
Otomotiv
Plastik Teknolojisi
Tekstil
Turizm İşletmeciliği

MESLEK YÜKSEKOKULLARI VE AÇIKÖĞRETİM ÖNLİSANS PROGRAMLARI MEZUNLARININ LİSANS ÖĞRENİMİNE DEVAMLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, meslek yüksekokulları ve açıköğretim ön lisans programlarından mezun olan başarılı öğrencilerin örgün öğretim ve açıköğretim lisans programlarına dikey geçiş yapmaları ve yerleştirilmeleriyle ilgili esas ve usulleri belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, meslek yüksekokulları ile açıköğretim ön lisans programlarını başarı ile tamamlamış öğrencilerin,örgün öğretim ve açıköğretim lisans programlarına dikey geçiş yapmalarına ilişkin esasları kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7 nci maddesinin (e) bendi ile 4702 Sayılı Kanunla 45 nci maddesine eklenen (e) bendi gereği hazırlanmıştır.

Dikey Geçiş İçin Başvuru Koşulları

Madde 4- İkinci madde kapsamındaki yükseköğretim programlarına dikey geçiş için başvuracak adaylarda söz konusu programlardan en çok beş yıl önce mezun olmuş olma şartı aranır. Adaylar dikey geçiş için yapılacak sınavlara en çok üç kez girebilirler. O yıl son sınıfta olup da staj dışındaki mezuniyet şartlarını yerine getirmiş olanlar da başvurabilirler.

Kontenjan

Madde 5- Meslek yüksekokulları ile açıköğretim ön lisans programlarından mezun olanların, bitirdikleri alanların devamı niteliğindeki lisans programlarına dikey geçiş yapmaları amacı ile lisans programlarında kontenjan ayrılır. Bu kontenjanlar, sınavsız olarak meslek yüksekokulları programlarına devam ederek mezun olan öğrencilerin yüzde onundan az olmaz. Meslek yüksekokulu ve açıköğretim ön lisans mezunlarından örgün öğretim lisans programlarına dikey geçiş yapmak üzere başvurma şartlarını taşıyanlar için hangi lisans programlarının açılacağı, açılacak lisans programlarına meslek yüksekokulları ve açıköğretimin hangi programlarını bitirenlerin başvurabileceği, bu programların kontenjanları ve programlara yapılacak yerleştirmede kullanılacak puan türleri, dikey geçiş yapılacak üniversitelerin görüş ve önerileri de dikkate alınarak Yükseköğretim Kurulunca belirlenir ve ilan edilir.

Sınav Kılavuzu ve Başvuru İşlemleri

Madde-6 Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) her yıl, meslek yüksekokulu ve açıköğretim ön lisans mezunlarının hangi lisans programlarına dikey geçiş

için başvurabileceklerini, bu programların koşullarını ve bu programlarla alınacak öğrenci sayılarını gösteren bir kılavuz hazırlar. Bu kılavuzda, adayların nasıl başvurabilecekleri, lisans programı tercihlerini nasıl yapacakları, sınav, değerlendirme ve yerleştirme işlemleri, meslek yüksekokulu müdürlükleri ve açıköğretim ön lisans programlarının bağlı olduğu birimlerce yürütülecek işlemlerle ilgili ilke ve kurallar yer alır. Bu kılavuz, Yükseköğretim Kurulunun onayı ile yürürlüğe girer. Meslek yüksekokulu müdürlükleri ile açıköğretim ön lisans programlarının bağlı olduğu birimler başvurma belgelerinin bu Yönetmelikte yer alan koşullara uygunluğunu kontrol ederek onaylanmasından, başvuru evrakının süresi sonunda ÖSYM'ye ulaştırılmasından ve son sınıflarda okuyan öğrencilerin mezuniyet işlemlerini Temmuz ayının son haftasına kadar tamamlayarak mezun olsun veya olmasın, başvursun veya başvurmasın tüm adayların akademik not ortalamalarını ÖSYM'den elektronik ortamda gönderilen listelere işleyerek bu listelerin 1 Ağustos tarihine kadar ÖSYM'ye gönderilmesinden sorumludurlar.

Sınav ve Değerlendirme

Madde 7- Bu Yönetmelikte belirtilen koşulları sağlayan ve başvuruları kabul edilen adaylar sözel ve sayısal bölümlerden oluşan yetenek sınavına alınır. Yerleştirmede, adayların yetenek sınavında elde ettikleri puanlar ile yetenek sınavı sonuçlarına göre kılavuzda belirtilen kurallar uyarınca ağırlıklandırılmış meslek yüksekokulu veya açıköğretim ön lisans programlarında alınan akademik not ortalamaları göz önünde tutulur. Akademik not ortalamalarından elde edilecek Ağırlıklı Ön lisans Başarı puanlarının sınav puanlarına katılarak Dikey Geçiş Sınavı Puanının nasıl hesaplanacağı ÖSYM tarafından belirlenir ve Dikey Geçiş Sınavı Kılavuzunda yer alır.

Yerleştirme

Madde 8- ÖSYM, başvurma koşullarını taşıyan adayları, tercihlerini, yerleştirme puanlarını ve lisans programlarının kontenjan ve koşullarını göz önünde tutarak lisans programlarına yerleştirir. Her ne sebeple olursa olsun boş kalan kontenjanlar için ek yerleştirme yapılmaz.

Lisans Öğrenimine Hazırlık Programı

Madde 9- Lisans öğrenimine başlama hakkını elde eden öğrencilere üniversitelerince Lisans Öğrenimine Hazırlık Programı uygulanır. Bu programda öğrenciye birinci ve ikinci sınıflardan eksik olduğu alanlarda ders sorumluluğu yüklenir. Lisans Öğrenimine Hazırlık Programı süresince öğrenci, ilgili üniversitenin öğretim ve sınav yönetmeliğine tabi olur. Lisans Öğrenimine Hazırlık Programının süresi iki yarıyıldır. Ancak öğrencilerin okudukları derslerin özellikleri, yıllık ders programları, öğretim elemanları ve hazırlık programlarındaki durumları dikkate alınarak Lisans Öğrenimine Hazırlık Programının süresi istisnai olarak bir yarıyıl daha uzatılabilir. Lisans Öğrenimine Hazırlık Programını başarıyla tamamlayan öğrencilerin üniversitelerin üçüncü sınıfına kayıtları yapılır, başarısız olanların ise üniversite ile ilişkisi kesilir. Lisans Öğrenimine Hazırlık Programı uygulanan açıköğretim lisans programlarında başarısız olanların üniversite ile ilişkisi kesilmez.

Yabancı dille öğretim yapılan programlarda öğrencilerin Lisans Öğrenimine Hazırlık Programına başlayabilmeleri için üniversitenin yapacağı yabancı dil muafiyet sınavını geçmeleri veya yabancı dil hazırlık sınıfına devam ederek başarılı olmaları gerekir. Yabancı dil hazırlık programı süresince öğrenci, ilgili üniversitenin öğretim ve sınav yönetmeliğine

tabi olur. Üniversite Yönetmeliğine göre başarılı olmayan öğrencilerin üniversite ile ilişkisi kesilir. Gerek yabancı dil hazırlık eğitimi gerekse Lisans Öğrenimine Hazırlık Programı süresinde öğrenciler tüm öğrencilik haklarından aynen yararlanırlar.

Açıköğretime Giriş

Madde 10- Meslek yüksekokulu mezunları ile açıköğretim ön lisans programlarından mezun olanlardan, kendi alanlarındaki açıköğretim lisans programlarına devam etmek isteyenler için bu Yönetmeliğin 7 nci maddesi uygulanmaz. Bu adaylar, kendi alanlarındaki açıköğretim lisans programlarına doğrudan kayıt hakkı elde ederler. Farklı alanlardan mezun olanlarsa lisans öğrenimine hazırlık programı uygulanır.

Hangi meslek yüksekokulu mezunlarının açıköğretim lisans programlarına doğrudan kayıt hakkı elde edecekleri, hangi mezunları lisans öğrenimine hazırlık programı uygulanacağı Dikey Geçiş Sınavı Kılavuzunda belirtiler. Açıköğretim lisans programlarına başvuru ve kayıt koşulları programı yürüten ilgili üniversite tarafından belirlenecek adaylara duyurulur.

Yürürlükten Kaldırılan Mevzuat

Madde 11- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 15/10/1999 tarihli 23847 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Meslek Yüksekokulları ve Açıköğretim Ön lisans Programları Mezunlarının Lisans Öğrenimlerine Devamları Hakkında Yönetmelik” yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 12- Bu yönetmelik yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 13- Bu yönetmelik hükümlerini Yükseköğretim Kurulu Başkanı yürütür.

TASLAK
MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM BÖLGESİ İÇİNDEKİ MESLEK
YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN İŞYERLERİNDEKİ EĞİTİM,
UYGULAMA VE STAJLARINA İLİŞKİN ESAS VE USÜLLER HAKKINDA
YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı; mesleki ve teknik eğitim bölgeleri içindeki meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin öğrenim süreleri içinde kazandıkları teorik bilgi ve deneyimlerini pekiştirmek, laboratuvar ve atölye uygulamalarında edindikleri beceri ve deneyimlerini geliştirmek, görev yapacakları iş yerlerindeki sorumluluklarını, ilişkileri, organizasyon ve üretim sürecini ve yeni teknolojileri tanımlarını sağlamaktır.

Kapsam

Madde 2- Mesleki ve teknik eğitim bölgeleri içinde yer alan meslek yüksekokulu öğrencilerinin yurtiçi ve yurtdışındaki işyerlerinde yapacakları eğitim, uygulama ve stajlarla ilgili faaliyet ve esasları kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik 2547 sayılı Kanun'un ek-24. maddesine dayanılarak, 4702 Sayılı Kanun'un 4. maddesi gereği hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen ;

“Mesleki ve Teknik Eğitim Bölgesi (METEB)”, Bir veya daha fazla meslek yüksekokulu ile öğretim programları bütünlüğü ve devamlılığı içinde ilişkilendirilmiş mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarından oluşan eğitim bölgesini,

“Meslek Yüksekokulu (MYO)”, Belirli mesleklere yönelik ara insangücü yetiştirmeyi amaçlayan ve dört yarı yıllık eğitim-öğretim sürdüren bir yükseköğretim kurumunu,

“İşyeri”, Meslek yüksekokulu stajyer öğrencilerinin, eğitimleri süresince kazandıkları bilgi ve deneyimlerini, staj yoluyla sürdürdükleri, mal ve hizmet üreten kamu ve özel kurum ve kuruluşlarını,

“Eğitici Personel”, Mesleki yeterliliğe sahip, öğrencilerin iş yerindeki eğitiminden sorumlu, mesleki eğitim yöntem ve tekniklerini bilen, uygulayan ve meslek yüksekokullarında atölye, laboratuvar, meslek dersleri öğretim elemanlığı yapabilme yeterliğine sahip kişiyi,

“Denetçi Öğretim Elemanı”, Mesleki eğitimde yararlanılacak işletmelerdeki; çalışma alanlarının tespiti, eğitimin planlanması, koordinasyonu, uygulanması ve izlenmesi ile görevli atölye, laboratuvar ve meslek dersleri öğretmenliği menşeli müdür yardımcısı ve her programın kadrolu öğretim elemanlarını,

“Okul-Sanayi Koordinatörü”, Meslek yüksekokulu öğrencilerinin Üniversite Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu’nun kararları doğrultusunda staj ve eğitim yapmalarını koordine etmekle görevli ilgili meslek yüksekokulunun müdür yardımcısını,

ifade etmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

Staj Kurullarının Görev ve Sorumlulukları

Üniversite Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu

Madde 5- Mesleki ve teknik eğitim bölgesi içinde yer alan meslek yüksekokullarının bağlı olduğu üniversite bünyesinde, rektör tarafından seçilecek bir rektör yardımcısının başkanlığında; ilgili METEB’deki meslek yüksekokulu müdürleri ve okul-sanayi işbirliğini sağlamakla görevli bir öğretim elemanından oluşan Üniversite Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu oluşturulur.

4702 Sayılı Kanun’un 3. maddesi gereğince bir üniversite ve yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın vakıflar tarafından kurulan vakıf meslek yüksekokullarının müdür ve okul-sanayi işbirliğinden sorumlu öğretim elemanı da bağlı olduğu Mesleki ve Teknik Eğitim Bölgesi’nde kurulan Üniversite Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu üyesi olur.

Üniversite Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu, gerekli gördüğü programlarda ve birimlerde çalışma komisyonları oluşturabilir. Üniversite Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu yılda en az iki toplantı yaparak toplantı değerlendirme ve sonuçlarını Yükseköğretim Kurulu’na bildirir.

Meslek Yüksekokulları Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu

Madde 6- Mesleki ve teknik eğitim bölgesi içinde yer alan her meslek yüksekokulu tarafından, müdür yardımcıları arasından belirlenen Okul-Sanayi Koordinatörünün başkanlığında; meslek yüksekokulunun bölüm başkanları ve program koordinatörlerinden oluşur.

Meslek Yüksekokulu Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu, gerekli gördüğü program ve birimlerde çalışma komisyonları oluşturabilir. Bu kurul yılda en az üç toplantı yaparak toplantı değerlendirme ve sonuçlarını Üniversite Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu’na bildirir.

Üniversite Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu’nun Görevleri

Madde 7- Üniversite Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu’nun görevleri şunlardır;

a. Staj, eğitim ve uygulama çalışmalarının yürütülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin genel esasları düzenlemek,

- b. Meslek Yüksekokulu Staj ve Eğitim Uygulama Kurullarının görüşünü alarak staj alanlarını belirlemek,
- c. İşyerleri ile Staj ve Eğitim Uygulama Kurulları arasında koordinasyon ve işbirliği sağlamak,
- d. Yurtiçi ve yurtdışı staj, eğitim ve uygulama çalışmaları yerlerini belirlemek,
- e. Staj, eğitim ve uygulama çalışmaları yapacak öğrenci sayısını, staj, eğitim ve uygulama çalışmaları alanlarını, staj, eğitim ve uygulama çalışmaları yerlerinin özelliklerini ve Meslek Yüksekokulu Staj ve Eğitim Uygulama Kurullarının önerilerini dikkate alarak, staj kontenjanlarını dengeli bir şekilde dağıtmak,
- f. Staj yapacak öğrencilerin Kredi ve Yurtlar Kurumu'na bağlı yurtlarda kalabilmeleri için önlemler almak.

Meslek Yüksekokulları Staj ve Eğitim Uygulama Kurulunun Görevleri

Madde 8- Meslek Yüksekokullarının Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu'nun görevleri şunlardır:

- a. Yüksekokul öğrencilerinin bu yönetmelik hükümleri doğrultusunda staj ve eğitim uygulaması yapmalarını sağlamak amacıyla gerekli ön bilgileri almalarını sağlamak üzere toplantılar düzenlemek,
- b. Stajda kullanılacak basılı evrakın zamanında düzenlenip, basılıp hazır hale gelmesini organize etmek,
- c. Öğrencilere staj yeri temini hususunda ilgili birimlerle işbirliği yapmak,
- d. Öğrencilerin staj yerlerine dağıtımını yapmak,
- e. Staj çalışmalarını denetlemek,
- f. Staj çalışmalarının değerlendirilmesini yapmak.
- g. Gerekli gördüğü takdirde stajla ilgili mülakat ve uygulamalar düzenlemek.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Stajdan Yararlanma Şartı ve Staj Kontenjanları

Yararlanma Şartı

Madde 9- Mesleki ve teknik eğitim bölgesi kapsamında yer alan meslek yüksekokulu öğrencileri, bu Yönetmelik hükümlerinden yararlanırlar.

Staj Kontenjanları

Madde 10- Mesleki ve Teknik Eğitim Bölgesi içindeki Ticaret ve Sanayi Odaları üyelerinin kabul edecekleri öğrenci sayısını ve staj dallarını gösterecek ekli (1) nolu formu her yıl Ocak ayından başlayarak en geç Mart ayının son gününe kadar Üniversite Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu'na bildirirler.

Madde 11- Meslek Yüksekokulu Müdürlükleri, hangi dallarda kaç öğrencinin staj yapacağını belirleyerek, ekli (2) No.lu formu doldurup her yıl en geç Mart ayının son gününe kadar Üniversite Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu'na bildirirler.

Madde 12- Kamu kuruluşları ile ticaret ve sanayi odaları ve meslek yüksekokulları tarafından Üniversite Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu'na bildirilen kontenjanlar; arz ve talep sayılarına göre meslek yüksekokullarına tahsis edilir. Tahsis edilen stajyer sayıları ve staj dalları belirlenerek, ekli (4) No.lu formula, her yıl en geç Nisan ayının son gününe kadar ilgili kamu kuruluşları ile ticaret ve sanayi odaları ve Meslek Yüksekokulu Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu'na gönderilir.

Madde 13- Meslek Yüksekokulları; Üniversite Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu tarafından belirlenen kontenjanların üstünde stajyer gönderemezler.

İşyerleri, olanaklarının ve genel ekonomik koşulların değişmemesi durumunda, bir önceki yıl belirledikleri kontenjanı azaltmamaya ve mümkün olan hallerde artırmaya özen gösterirler.

Kontenjan yetersizliği nedeniyle staj yeri bulunamayan öğrenciler kendi bulacakları staj yerlerinde Meslek Yüksekokulu Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu'nun onayından sonra staja başlayabilirler. Kontenjan yetersizliği nedeniyle kendisine staj ve uygulama yeri bulunamayan öğrenci sayıları ve alanları Üniversite Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu'na bildirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Stajlarla İlgili Düzenlemeler

Staj Yapacak Öğrencilerden İstenen Belgeler

Madde 14- Staj yapacak öğrenciler staja başlayabilmek için;

- a- Staj yapacak öğrencinin hangi MYO'da öğrenci olduğunu gösterir belge,
- b- Öğrencinin staj yapmak istediğini gösterir başvuru belgesi,
- c- Öğrencinin aldığı dersleri ve daha önceden yaptığı stajları gösteren özgeçmiş belgesi ile ilgili meslek yüksekokulunun Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu'na başvururlar.
- d- Staj yapacak öğrenciler, ilgili meslek yüksekokulunun Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu'ndan aldıkları resmi yazı ile beraber iki adet fotoğrafı staj yapacakları işyerlerine verirler.

Staj Yapacak Öğrencilere Sağlanacak Olanaklar

Madde 15- Stajyer kabul edecek işyerleri kendi personeline sağladığı olanaklardan stajyerlerinde yararlanmasını sağlar.

Stajyer kabul edecek işyerleri, stajyerlerin konaklama ve beslenme gereksinimlerinin karşılanması ve kuruluşun sosyal olanaklarından yararlanması hususunda azami çabayı sarf eder.

Yurtdışında Staj

Madde 16- Meslek yüksekokulu öğrencileri yapmak zorunda oldukları staj, eğitim ve uygulama çalışmalarını, normal öğretim programını aksatmayacak şekilde yurtdışında da yapabilirler. Öğrenci yurtdışı kabul belgesini ilgili meslek yüksekokulunun Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu'na verir. Bu talepler ilgili yüksekokulunun Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu'nca değerlendirilir ve yurtdışında staj yapılıp yapılmamasına karar verilir.

Yurtdışında stajını tamamlayan öğrenciler staj ile ilgili belgeleri ilgili meslek yüksekokulunun Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu'na verirler, uygun görülenler kurul tarafından onaylanır.

Staj Zaman ve Süresi

Madde 17- Öğrenimleri devam eden öğrencilerin stajlarını yarıyıl ve yaz tatiline rastlayan aylarda yapması esastır. Ancak işyeri koşullarının uygun olmaması durumunda bu süreler dışında öğretimi aksatmamak koşuluyla staj yapılabilir.

Öğrenci bütün derslerini vermiş ancak, stajını henüz tamamlayamamış ise stajına herhangi bir ayda başlayabilir.

Staj süresi, programın niteliğine göre 30 işgününden (240 saat)'den az 60 işgününden (480 saat)'den çok olamaz.

Öğrenim süresi içinde mesleki uygulama yapan yüksekokulların öğrencileri yukarıda belirtilen 30-60 günlük staj süresinin dışında değerlendirilir.

Stajlar Temmuz ayı başında başlamak üzere yaz stajı olarak en az 30, en çok 60 iş günü devam eder. Stajlar aynı süre olmak şartı ile yıl içinde de yapılabilir. Yıl içi stajlarda staj ile birlikte eğitim devam eder. Staj yapılan günlerde dersler olmaz.

Stajda Başarı

Madde 18- Meslek yüksekokulu öğrencilerinin yaptığı stajın uygunluğu ve başarısı Meslek Yüksekokulu Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu tarafından değerlendirilerek başarısı onaylanmak üzere üniversite staj ve eğitim uygulama kuruluna sunulur.

Stajını bitiren öğrenci staj süresince yapmış olduğu iş ve işlemler ile ilgili dosyasını, en geç staj bitimini takip eden ilk ders kayıt dönemi içerisinde incelenmek ve değerlendirilmek üzere Meslek Yüksekokulu Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu'na bir dilekçe ekinde teslim eder. Süresi içerisinde staj dosyasını teslim etmeyen öğrenci stajını yapmamış sayılır. Meslek Yüksekokulu Staj ve Uygulama Kurulu, mevcut staj defteri veya dosyasını, işverenden gelen işveren raporunu, ziyaretçi öğretim elemanından gelen raporu dikkate alarak bir değerlendirme yapar. Dosya üzerinde gerekiyorsa düzeltmeler yaptırabilir. Dosyayı şekil ve içerik yönünden yeterli bulursa öğrencinin stajını kabul edebileceği gibi gerekli görürse ilgili öğrenciye bir mülakat veya uygulama yaptırabilir.

Staj süresi sonunda başarısız olan veya stajına ara veren veya ara vermek zorunda olan öğrencilere, yasal öğrenimi süresi içerisinde iki hak daha verilir.

Staj Yapacak Öğrencilerin Disiplin İşleri

Madde 19- Stajyer öğrenciler, staj yaptıkları işyerlerinin çalışma, iş koşulları ile disiplin ve iş emniyetine ilişkin kurallarına uymak zorundadırlar.

Aksine hareket eden veya izinsiz, mazeretsiz üç gün üst üste veya staj dönemi boyunca staj süresinin %10'u oranında devamsızlık yapan stajyerin stajına

son verilerek, durum Üniversite Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu'na bildirilir. Bu durumda stajyerin herhangi bir yasal talep hakkı doğmaz.

Stajyer öğrenciler için bağlı olduğu üniversitenin ve Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümleri staj sırasında da geçerlidir.

Stajyerler kusurları nedeni ile verecekleri zararlar nedeniyle, o işyeri elemanlarının sorumluluklarına tabidir.

Eğitici Personel ve Görevleri

Madde 20- Staj yapacak öğrenciler, staj süresi boyunca işyeri tarafından belirlenecek eğitici personel gözetiminde bulunurlar. Eğitici personel, stajyerlerin bir plan dahilinde stajlarını sürdürmelerinden ve staj planının gerektiği şekilde uygulanmasından sorumludur.

Denetçi Öğretim Elemanı

Madde 21- İlgili Meslek Yüksekokulunun Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu tarafından seçilecek öğretim elemanları, stajyer öğrencileri staj yaptıkları işyerlerinde staj dönemi boyunca en az bir defa denetlemekle görevlendirilirler. Öğrencilerin staj yeri; coğrafi yerleşim olarak ilgili meslek yüksekokulunun uzağında bulunması nedeniyle o yüksekokulunun öğretim elemanları tarafından denetim yapılması zor veya imkansız ise denetim yapmak üzere staj yerinin bulunduğu coğrafi yerleşim yerine en yakın meslek yüksekokulunun öğretim elemanlarından yararlanılır. Buna olanak bulunmadığı hallerde diğer öğretim birimlerinden ve kamu kuruluşlarının elemanlarından yararlanma yoluna gidilir. Denetim sonucunda öğretim elemanı Ekli 5 No.lu formu düzenleyerek ilgili meslek yüksekokulunun Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu'na teslim eder.

Staj Sırasında Hastalık ve Kaza Durumu

Madde 22- Staj sırasında hastalanan veya hastahği sebebiyle staja üç günden fazla devam edemeyen ya da bir kazaya uğrayan stajyerin stajı kesilerek, durum Üniversite Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu'na bildirilir. Üniversite Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu, durumu ailesine bildirmekle yükümlüdür.

Mazereti kadar gün staj süresine eklenir, ancak bu süre toplam sürenin yarısını geçemez.

Staj Sonu Değerlendirme Raporu

Madde 23- İşyerleri, bağlı oldukları odalar ya da kurumlar aracılığıyla, staj dönemi sonunda düzenleyecekleri ekli 6 ve 7 No.lu formları doldurarak stajı takip eden hafta içinde değerlendirmek üzere Meslek Yüksekokulu Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu'na gönderirler.

Yürürlük

Madde 24- Bu Yönetmelik yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 25- Bu Yönetmelik hükümlerini Yükseköğretim Kurulu Başkanı yürütür.

Form No: 1 (Kamu Kurumu veya Oda tarafından doldurulacaktır.)

Formu Düzenleyen :
Kamu Kurumu veya Odanın Adı :
Adresi :
Telefon No :
Faks No :
E-posta :
Stajla İlgili Yetkili Kişinin
Adı Soyadı- Ünvanı :

Staj Dalı (Program Adı)	Öğrenci Sayısı	Staj Verecek İşyerinin Adı	Staj Verecek İşyerinin Adres- Tel-Faks- e-posta Adresi

Adı-Soyadı :

İmza :

Form No: 2 (Meslek Yüksekokulu tarafından doldurulacaktır.)

Formu Düzenleyen :

Meslek Yüksekokulu Adı :

Adresi :

Telefon No :

Faks No :

E-posta :

Stajla İlgili Yetkili Kişinin

Adı Soyadı- Ünvanı :

Staj Dalı (Program Adı)	Öğrenci Sayısı

Adı-Soyadı :

İmza :

Form No: 3 (Üniversite tarafından doldurulacaktır.)

Formu Düzenleyen :
Üniversite Adı :
Adresi :
Telefon No :
Faks No :
E-posta :
Stajla İlgili Yetkili Kişinin
Adı Soyadı- Ünvanı :

..... Üniversitesi

MYO'ları Staj Dalları (Program Adı) MYO İLİ: MYO İLİ: MYO İLİ:	Toplam
TOPLAM				

Adı-Soyadı :

İmza :

Form No:4 (Üniversite Staj ve Eğitim Uygulama Kurulu tarafından düzenlenecektir.)

..... Üniversitesi Rektörlüğü

.....MYO Müdürlüğü

Staj Daları (Program Adı)	Talep Edilen Kontenjan	Tahsis Edilen Kontenjan	Staj Verecek İşyeri Adresi-Tel-Faks-e- posta Adresi ve Yetkili Kişi	Staj Başlama- Bitiş Tarihleri

- Her MYO için ayrı bir form düzenlenecektir.

Adı-Soyadı :

İmza :

Form No: 5 (Denetçi Öğretim Elemanı tarafından doldurulacaktır.)

Formu Dolduran Öğr.Ele. Adı-Soyadı :

Öğrencinin Adı-Soyadı :

İşyerinin Adı :

Staj Amirinin Adı-Soyadı :

Öğrencinin Çalıştığı Bölüm :

Öğrencinin Yaptığı İş :

Çalışma Şekli (Ferdî-Grup) :

Denetçi Öğretim Elemanı

Adı Soyadı

Değerlendirme Tarihi

İmza

- 1).....
- 2).....
- 3).....

Değerlendirme Tablosu

Özellikler	Değerlendirme				
	Çok İyi (100-85)	İyi (84-65)	Orta (64-39)	Geçer (40-30)	Olumsuz (0-29)
İşe İlişi					
İşin Tanımlanması					
Alet Techizat Kullanma Yeteneği					
Algılama Gücü					
Sorumluluk Duygusu					
Çalışma Hızı					
Uygun ve Yeteri Kadar Malzeme Kullanma Becerisi					
Zaman/Verimli Kullanma					
Problem Çözebilme Yeteneği					
İletişim Kurma					
Kurallara Uyma					
Genel Değerlendirme					

İmza:

* Değerlendirme Kısmını ; Çok iyi (A), İyi (B), Orta (C), Zayıf (D), Olumsuz (E) şeklinde kodlayınız.

Form No: 6 (Staj veren işyeri tarafından doldurulacaktır.)

Formu Düzenleyen :
Kamu Kurum veya İşyerinin Adı :
Adresi :
Telefon No :
Faks No :
E-posta :
Stajla İlgili Yetkili Kişinin
Adı Soyadı- Ünvanı :

MYO'ları	MYO	MYO	MYO	MYO	MYO
Staj Bilgileri					
Staj Kontenjanı					
Stajı Tamamlayanlar					
Staja Gelemeyenler(*)					
Geçerli Mazeretle Staja Gelemeyenler(*)					
Stajı Bırakanlar (*)					
Hastalık Nedeniyle Stajı Bırakanlar (*)					
Disiplinsizlik nedeniyle Stajına Son Verilenler(*)					
Kaza Geçirenler (*)					
Kaza Sonucu Sakatlık					
Kaza Sonucu Ölenler					

(*) Bu bölümlerde ilgili stajyerlerin ad-soyadları ve staj dalları ayrıca listelenecektir.

Adı-Soyadı :

İmza :

Form No: 7 (Staj veren işyeri tarafından doldurulacaktır.)

Öğrencinin
Adı-Soyadı :
Staj Dalı :
Staj Süresi :
Staj Başlama-Bitiş :
Tarihleri :
Koor. Öğr.Elemanı :
Adı-Soyadı :

İşyerinin
Adı :
Adresi :
Tel No :
E-Posta :
Faks No :
Eğitici Personel :
Adı-Soyadı :

Sayın İşyeri Yetkilisi,

İşyerinizde staj ve endüstriye dayalı öğretim programı kapsamında süresini tamamlayan öğrencinin bilgi, beceri ve stajdan yararlanma derecesini ve ilişkileri ile davranışlarının niteliklerini belirleyebilmek için aşağıdaki tabloyu özenle doldurunuz.

Değerlendirme Tablosu

Özellikler	Değerlendirme				
	Çok İyi (100-85)	İyi (84-65)	Orta (64-39)	Geçer (40-30)	Olumsuz (0-29)
İşe İlgisi					
İşin Tanımlanması					
Alet Techizat Kullanma Yeteneği					
Algılama Gücü					
Sorumluluk Duygusu					
Çalışma Hızı					
Uygun ve Yeteri Kadar Malzeme Kullanma Becerisi					
Zaman/Verimli Kullanma					
Problem Çözebilme Yeteneği					
İletişim Kurma					
Kurallara Uyma					
Genel Değerlendirme					
Grup Çalışmasına Yatkınlığı					
Kendisini Geliştirme İsteği					

Adı-Soyadı :

İmza :

* Değerlendirme Kısmını ; Çok iyi (A), İyi (B), Orta (C), Zayıf (D), Olumsuz (E) şeklinde kodlayınız.